

D 2384 E – 1,50€ – OŽUJAK-TRAVANJ/MÄRZ-APRIL 2017 – BR./NR. 3-4 (366)

ŽIVA ZAJEDNICA

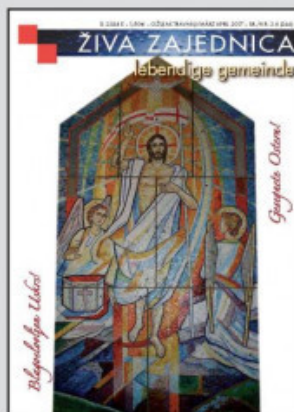
lebendige gemeinde

Blagoslovljen Uskrs!

Gesegnete Ostern!

A.D. 2015. J.G.

Naslovnica:

Ivan Grgat, mozaik u kapelici
franjevačke grobnice na Groblju
sv. Frane u Sinju;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
IBAN:
DE03 7509 0300 0006 4989 73
SWIFT-BIC: GENODEF1M05

USKRS

Skroviti Bože

Sanjao sam, da je Uskrs.
Za istim stolom sjedimo
moja majka, vremešna ženica,
sva kao u pamuku tišine,
moj otac, pognut pod teretom godina,
ja, i meni sučelice
Gospodin Nadbiskup Alojzije
Stepinac,
Metropolit Hrvatske.
On nas blagoslovi.
Potom reče:
„Mi nemamo neprijatelja,
i njihovi mrtvi zajedno su s nama.“
Oko nas puno uskrsnoga zraka.
On položi na stol svoje dobre ruke.
Vani pada snijeg.
Zatim gledamo bijeli stolnjak.
Ja jedem kruh i plačem.

Viktor Vida

Uskrs u tuđini

jutrom
probudi me žubor Liederbacha
i zvona u tuđini

Uskrs je

tišina prostire se krajolikom

uskrsnuo si, Gospodine

dok osjećam
toplinu kruha rodnog ognjišta
Tvoja prisutnost sve je bliža

hvala za uskrsnu košaricu
pred mojim vratima

i suze moje majke

Adolf Polegubić

U OVOM BROJU

● INTERVJU: dr. s. Valerija Kovač

Po Isusu
svima nam
je zajamčeno
Uskrsnuće

str.

6

● PODRUČNE SJEDNICE

Uloga misija
i zajednica
u integracij-
skom procesu

str.

8

● SASBACH

Seminar za
đakone,
pastoralne
suradnike
i suradnike

str.

10

IZ CRKVE U DOMOVINI

Papin izaslanik za Međugorje

Papina nakana je da nadbiskup Henryk Hoser provede stanovito vrijeme te da prouči, prati i usmjerava pastoralni rad svećenika prema potrebama hodočasnika.

5

TJELESNA DJELA MILOSRĐA

Žedna napojiti

Tko ima otvorene oči i želi, uvijek će naći put da sam ili zajedno s drugima napoji žednoga – onoga koji je tu pokraj nas ili onoga koji je u dalekim misijskim zemljama.

12

MLADI I MEDIJI

Širimo li i mi lažne vijesti?

I mi moramo učiniti sve da u javnosti prevladavaju istinite i vjerodostojne, a ne senzacionalističke i površne vijesti, kakvih je sve više.

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. I. Komadina: Einladung zu einer erneuerten Ehe- und Familienpastoral

13

„Naša nada je utemeljena u Bogu, koji nam je uskrsnućem Isusa pokazao da nas neće iznevjeriti i da se u njega možemo pouzdati.“

Bog je jači od smrti

Ako je Isus svojim uskrsnućem pobijedio strah, zlo, grijeh, smrt – sve ono što najjače ugrožava naše postojanje, onda nam je „hoditi u novosti života“. Na nama treba biti vidljiv novi stil življenja, radostan i preobražen, kazala je doc. dr. sc. s. Valerija Kovač, s katedre za dogmatsku teologiju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu u uskrsnom broju Žive zajednice, dodavši kako nije slučajno da najstarija kršćanska ispovijest vjere polazi od Isusova uskrsnuća (usp. 1 Kor 15). „Bog je Isusa uskrsio od mrtvih i On se kao živi objavio apostolima. To je ona nenadmašiva novost, koju tada nitko od ljudi nije mogao zamisliti. Uskrsnućem Isusa Krista Bog je pokazao da je jači od smrti – od te najveće prijetnje u čovjekovoj želji da ne propadne, da živi vječno. Bog nam pokazuje da je uistinu Bog živih i da nas ne napušta, jer je po Isusu svima nama zajamčeno uskrsnuće. U tome je temelj i smisao naše vjerničke nade. Ona ni-

je samo ljudska čežnja za boljim svijetom ili blaženim životom koja je vlastita čovjeku kao duhovnom biću. Naša nada je utemeljena u Bogu, koji nam je uskrsnućem Isusa pokazao da nas neće iznevjeriti i da se u njega možemo pouzdati. Uskrsna nada nije motivirana samo našom željom da bude ono što želimo, nego polazi od onoga što je Bog već stvarno učinio. Takva nada nije ni san ni varka, nego sigurnost koja je usko povezana s vjerom u Božju moć i bezuvjetnu ljubav prema nama ljudima.“

Uskrsu je prethodilo vrijeme korizme, a to je vrijeme vježbanja pobožnosti, odricanja i dobrih djela, koja od nas, kako je istaknula s. Valerija, zahtijevaju određeni duhovni i tjelesni napor. „Pritom je posebno važna odluka Boga staviti na prvo mjesto kako bismo prema njemu postavili svoju ljestvicu vrednota, naših životnih planova i ciljeva.“

Svima blagoslovljen Uskrs!

Urednik

Iz delegatove Poruke

Prema obnovljenom bračnom i obiteljskom pastoralu

Postsinodalna apostolska pobudnica pape Franje „Amoris laetitia“, upućena je biskupima, svećenicima i đakonima, osobama posvećenog života, kršćanskim supružnicima i svim vjernicima laicima. Pobudnica je svečano predstavljena na blagdan sv. Josipa 2016., a temelji se na obje sinode o obitelji. Koje posljedice proizlaze iz pobudnice „Amoris laetitia“ za bračni i obiteljski pastoral u Njemačkoj? S tim se upitom njemački biskupi sučeljavaju u dokumentu koji je Stalno vijeće Njemačke biskupske konferencije usvojilo 23. siječnja, a objavljen je 1. veljače. Premda će mnogo toga što je navedeno u Papinu dokumentu, „poticajnom izvoru za život bračnih parova i obitelji“, još trebati „razvijati u konkretnim pastoralnim situacijama“, njemački biskupi za budući hod njemačkoga pastoralna navode četiri odrednice koje smatraju vrlo važnima, premda

ne iscrpljuju „bogatstvo apostolskog pisma „Amoris laetitia“. Jedna se odnosi na pastoral pripreme za brak, koja treba biti „pojačana, obvezna i istodobno uvjerljivija“. Biskupi spominju put „bračnoga katekumenata“, koji bi vodio prema sakramentu, kao „svjestan hod vjere“, uzimajući u obzir stvarne životne situacije. Trebat će povećati i napore u praćenju bračnoga života. Predložene su razne upute, među njima i poziv da se „razvija duhovnost braka i obitelji“, navodi se u dokumentu, a prenijela je IKA. Dok čitamo ovaj dokument njemačkih biskupa, rado se sjećamo prošlogodišnjega Pastoralnog skupa hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe od 10. do 13. listopada u Vierzehnheiligen o temi „Sakramenti i pastoral obitelji“, na kojem smo se dotakli upravo tih tema.

Sretan Uskrs želi Vam Vaš

vlč. Ivica Komadina, delegat

Mobitel u ruke – ali zbog Biblije

Što bi se dogodilo kada bismo se u korizmi prema Bibliji odnosili kao prema svome mobitelu, upitao je papa Franjo te dodao da zna kako je ta usporedba paradoksalna, ali svakako dovodi do razmišljanja.

Korizma je u životu svakoga kršćanina osobito vrijeme, ono vrijeme koje nazivamo „jako liturgijsko vrijeme“. U tom razdoblju, kroz 40 dana po uzoru na Kristov boravak u pustinji, Crkva svakome vjerniku pruža konkretnu mogućnost intenzivne pripreme na najveći kršćanski blagdan – Uskrs. Rijetki su oni koji se tom pozivu neće odazvati, a mnogi će se uključiti u različite vrste i načine duhovne pripreme za Uskrs. Gotovo da nema vjernika koji u novije doba nije upoznat s različitim inicijativama i pothvatima, to jest prilikama koje se vjernicima pružaju da se duhovno pripreme i preko različitih novih medija. Tako svakoga dana vjernici mogu primati duhovnu poticajnu poruku na svoj mobitel, mogu se uključiti u razne internetske multimedijske sadržaje, na društvenim mrežama mogu primati i dijeliti duhovne nagovore, poticaje i nadahnuća. Svi ti načini pridonose i samom pristupu novoj evangelizaciji u suvremeno doba. No, premda su mediji, tj. posrednici kojima evangeoska poruka dolazi do vjernika novi, sadržaj te poruke ostaje isti, a u korizmi on je usredotočen na poziv koji odjekuje kod obreda pepeljenja na Čistu srijedu ili Pepelnicu: Obratite se i vjerujte evanđelju! Zanimljiv je poticaj koji je u tom kontekstu na prvu korizmu nedjelju 5. ožujka u nagovoru prije molitve Andeoskoga pozdravljenja dao papa Franjo povezujući Bibliju i mobitel. Što bi se dogodilo kada bismo se u korizmi prema Bibliji odnosili kao prema svome mobitelu, upitao je Sveti Otac te dodao da zna kako je ta usporedba paradoksalna, ali svakako dovodi do razmišljanja. Svoj je nagovor na prvu korizmu nedjelju Papa posvetio tumačenju odlomka iz evanđelja po Mateju u kojemu se govori o 40-dnevnom Isusovom boravku u pustinji gdje ga ja kušao đavao. Ta epizoda Isusovog života događa se neposredno nakon njegovog krštenja u Jordanu i prije nego će započeti svoje javno djelovanje.

Nema prečice do uspjeha

Na početku svoga poslanja Isus se suočava s kušnjama đavola koji ga želi odvratiti od njegova puta, te ga kao Božjega Sina izaziva: „Ako si ti Sin Božji ...“ Prvo želi da Isus poput nekoga čarobnjaka pretvori kamenje u kruh da bi se najeo, a potom i da se baci sa hramskih zidina kako bi ga spasili anđeli. Nakon toga slijedi treća kušnja: da se pokloni njemu, đavlu, kako bi mogao vladati svijetom. Ovim

trima kušnjama đavao je Isusa pokušao odvratiti od njegovoga puta spasenja ljudskoga roda po patnji, križu, smrti i uskrsnuću – koji je dug, mučan i težak – te mu nudi lažnu prečicu do uspjeha i slave. No, Isus se od svih đavolovih „otrovnih strijela“ obranio „štitom Božje riječi koja izražava Očevu volju. Isus ne izgovara nijednu vlastitu riječ: odgovara samo Božjom riječju. I tako Sin, pun snage Duha Svetoga, iz pustinje izlazi kao pobjednik.“ Tijekom četrdeset korizmenih dana, „kao kršćani pozvani smo slijediti Isusove tragove i suočavati se s duhovnom borbom protiv Zloga snagom Božje riječi. Ne našom riječju, ne koristim. Božja riječ: ona ima snagu pobijediti Sotonu. Zbog toga je potrebno postati prislan s Biblijom: često ju čitati, razmatrati, upijati. Biblija sadrži Božju riječ, koja je uvijek aktualna i učinkovita. Netko je rekao: što bi se dogodilo kada bismo se s Biblijom ophodili kao što se ponašamo prema našem mobilnom telefonu? Kada bismo ju uvijek nosili sa sobom ili barem malo džepno evanđelje, što bi se dogodilo? Kada bismo se vraćali natrag kada je zaboravimo: zaboraviš svoj mobitel – oh!, nemam ga, vratit ću se i potražiti ga; kada bismo ju otvarali više puta na dan; ako bismo čitali Božje poruke sadržane u Bibliji kao što čitamo poruke na mobitelu, što bi se dogodilo? Jasno je da je usporedba paradoksalna, ali navodi na razmišljanje. Zapravo, ako bismo riječ Božju imali uvijek u srcu, nikakva nas

kušnja ne bi mogla udaljiti od Boga i nikakva zapreka nas ne bi mogla zadržati s puta dobra; znali bismo pobijediti svakodnevne sugestije zla koje je u nama i izvan nas; bili bismo sposobniji živjeti uskrsnuti život prema Duhu, prihvaćajući i ljubeći našu braću, posebno najslabiju i najpotrebniju, a također i naše neprijatelje, istaknuo je papa Franjo i pozvao na molitvu Djevice Mariji, kako bi vjernike poduprla u korizmenom hodu.

Papa sa suradnicima iz Kurije na duhovnim vježbama

Nakon Angelusa, Papa je poručio da sa svojim suradnicima iz Rimske kurije odlazi na duhovne vježbe. Vjernike je zamolio da mole za njega i njegove suradnike s kojima je poslije podne otputovao u obližnji gradić Ariccia. „Prije nekoliko dana započeli smo korizmu koja je put Božjega naroda prema Uskrsu, put obraćenja, borbe protiv zla oružjima molitve, posta i djela ljubavi. Svima želim da korizmeni put donese obilne plodove; i molim vas spomen u molitvi za mene i moje suradnike iz Rimske kurije koji danas navečer započnemo tjedan duhovnih vježbi. Hvala vam od srca na toj molitvi koju ćete izmoliti. I, molim vas, nemojte zaboraviti – nemojte zaboraviti! – što bi se dogodilo ako bismo se prema Bibliji ponašali onako kako se ponašamo prema svome mobitelu. Pomislite na to. Biblija uvijek s nama, blizu nas!“ Voditelj duhovnih vježbi Papi i suradnicima talijanski je franjevac Giulio Michelini. Kako je objavio Tiskovni ured Svete Stolice, duhovne vježbe pod naslovom: „Muka, smrt i uskrsnuće Isusovo po Mateju“, započele su pod večer u kući „Božanskoga Učitelja“ u Aricci, a završile su u petak 10. ožujka. Ne samo da je na taj način Papi i njegovim suradnicima dana prigoda za razmišljanje o vlastitom obraćenju, nego su te svakogodišnje duhovne vježbe primjer, poticaj i poziv svim vjernicima da i oni shvate važnost i da i sami poduzmu nešto kako bi se što bolje pripremili na svetkovinu Uskrsa.

M. K.

Papin izaslanik za Međugorje

Papina nakana je da nadbiskup Henryk Hoser provede stanovito vrijeme u Međugorju te da prouči, prati i usmjerava pastoralni rad svećenika prema potrebama hodočasnika.

Na spomendan Gospe Lurdske 11. veljače, Tiskovni ured Svete Stolice priopćio je da je papa Franjo imenovao posebnog izaslanika Svete Stolice za Međugorje u osobi mons. Henryka Hosera, SAC, poljskog nadbiskupa, aktualnog Ordinarija Varšave – Praga. Papina nakana je da nadbiskup Hoser provede stanovito vrijeme u Međugorju te da prouči, prati i usmjerava pastoralni rad svećenika prema potrebama hodočasnika. Tom prigodom provincijal fra Miljenko Šteko je kazao: „U ime Hercegovačke franjevačke provincije, čijoj je pastoralnoj skrbi povjerena župa Međugorje, izražavam sinovsku zahvalnost Rimskome prvosvećeniku, Svetome Ocu Franji, na istinskoj pastirskoj brizi i pozornosti koja se očituje ovim imenovanjem. U isto vrijeme, Njegovoj ekscelenciji, nadbiskupu Hoseru, izražavam srdačnu dobrodošlicu. Ova Provincija i franjevci koji pastoralno djeluju u Međugorju, s poštovanjem i odanošću primaju imenovanoga Posebnog izaslanika Svete Stolice, potvrđujući iskrenu i potpunu suradnju te svoje molitve za plodan i blagoslovljen rad u izvršenju povjerene zadaće.“

Kolokvij za svećenike

Pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike o temi „Biti obitelj u obitelji Crkve“ održan je u Nadbiskupijskome pastoralnom institutu u Zagrebu. Organizatori kolokvija su Vijeće za katehizaciju i novu evangelizaciju, Vijeće za kler i Ured za život i obitelj Hrvatske biskupske konferencije. Otvorenju kolokvija nazočili su zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić, predsjednik Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju dokovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj dubrovački biskup Mate Uzinić, predsjednik Vijeća HBK za kler bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, porečki i pulski biskup Dražen Kutleša te generalni tajnik HBK don Petar Palić.

Metropolit zagrebačko-ljubljanski Porfirije primio je predsjednika Hrvatske biskupske konferencije zadarskog

nadbiskupa Želimira Puljića u subotu 4. ožujka u prostorijama Duhovnog centra na Svetom Duhu u Zagrebu. Razgovarali su između ostaloga o radu Mješovite komisije stručnjaka iz Katoličke i Srpske pravoslavne Crkve, koja razmatra ulogu bl. Alojzija Stepinca prije, za vrijeme i nakon Drugoga svjetskog rata.

Korizmeni susret u organizaciji Hrvatskoga društva katoličkih novinara održan je u kapucinskom samostanu Sv. Leopolda Mandića u Zagre-

Posebni izaslanik Svete Stolice za Međugorje mons. Henryk Hoser, SAC, poljski nadbiskup, aktualni Ordinarij Varšave – Praga

bu. Nagovor o temi „Riječ Božja kao dar. Drugi kao dar“ uz korizmenu poruku pape Franje održao je duhovnik društva dr. fra Darko Tepert. Članovima Društva pridružili su se i drugi novinari koji djeluju posebice u svjetovnim medijima.

Ustavna odluka je politička

Predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj dubrovački biskup Mate Uzinić o odluci Ustavnog suda RH o neprihvatanju prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti Zakona o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece s Ustavom Republike Hrvatske među inima je kazao: „Nakon što sam preslušao konferenciju za medije moj je dojam da je Ustavni sud dobio domaću zadaću koja je imala već unaprijed zacrtano rješenje, a onda se potrudio da ono što će napisati uskladi s tim rješenjem. Mislim da je ovo prije svega politička nego pravna odluka“. Istaknuo je: „Ako je pravo na život preduvjet svim dru-

gim pravima, kako se onda druga prava izjednačuju s tim pravom?“

Dr. don Petar Palić preuzeo je službu generalnog tajnika Hrvatske biskupske konferencije, dok je mons. Enco Rodinis preuzeo službu ekonomista HBK, a mons. Fabijan Svalina službu koordinатора preustroja i preseljenja ustanova koje ulaze u Hrvatsku katoličku mrežu.

Predsjednik Hrvatskoga sabora Božo Petrov primio je apostolskog nuncija u RH Alessandra D'Errica. U priopćenju se navodi da Sveta Stolica gleda na Republiku Hrvatsku kao na točku oslonca, a istodobno se razgovaralo o političkoj situaciji u Bosni i Hercegovini na koju Sveta Stolica gleda s velikim zanimanjem.

Na brizi su potrebni

Predsjednik Hrvatskog Caritasa varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak uputio je prigodnu poslanicu za Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u BiH 2017. Između ostaloga je poručio: „Ovaj Tjedan postaje sve više znak molitvenog i duhovnog povezivanja, ali također, prema mogućnostima, i materijalnog pomaganja. Mnogi potrebni zahvalni su za svaki primljeni dar, a posebno stari i nemoćni koji ne žele napustiti svoju domovinu Bosnu i Hercegovinu. Budimo i ove godine na treću korizmenu nedjelju povezani zajedničkom molitvom i uzajamnim pomaganjem!“

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela za BiH održala je godišnju skupštinu u Mostaru. Misu je predvodio biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. Ratko Perić. U koncelebraciji su bili don Željko Majić, generalni vikar; mons. Luka Tunjić, nacionalni ravnatelj PMD u BiH; vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj PMD-a u R. Hrvatskoj; dijecezanski ravnatelji PMD-a u BiH: mons. Vlado Lukenda za Banju Luku, vlč. Pavo Šekerija za Sarajevo, vlč. Josip Tadić za Vojni ordinarijat i don Marin Skender za Mostarsko-duvanjsku i Trebinjsko-mrkansku biskupiju te mons. Luka Pavlović, katedralni župnik, i don Ilija Petković ml., župni vikar.

A.O.

RAZGOVOR S DOCENTICOM DR. SC. S. VALERIJOM KOVAČ, S KATEDRE ZA DOGMATSKU TEOLOGIJU KATOLIČKOGA BOGOSLOVNOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Po Isusu svima nam je zajamčeno uskrsnuće

Docentica dr. s. Valerija Kovač rođena je 1972. godine u Posušju (Bosna i Hercegovina). Članica je Družbe sestara franjevki od Bezgrješne iz Šibenika. Doktorirala je iz dogmatske teologije o temi „Personalno-relacijska paradigma teologije Josepha Ratzingera/Benedikta XVI.“ na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u lipnju 2013. godine. Na istom fakultetu predaje Teološku antropologiju te kao vanjski suradnik na Hrvatskome katoličkom sveučilištu.

Dopisna je članica Papinske međunarodne marijanske akademije (PAMI) u Rimu, tajnica Hrvatskoga mariološkog instituta KBF-a, zamjenica glavnoga urednika časopisa HKVRPP „Posvećeni život“ te urednica mrežne stranice sibenskefranjevke.hr. U svom znanstveno-istraživačkom radu posebno se bavi teologijom Josepha Ratzingera/Benedikta XVI. te pitanjima teološke antropologije u suvremenom kontekstu.

Naša nada je utemeljena u Bogu

Živa zajednica: Uskrs je kao najveći kršćanski blagdan neodjeljivo povezan s nadom. Kako danas živjeti iz uskrsne nade?

Dr. s. Valerija Kovač: Nije slučajno da najstarija kršćanska ispovijest vjere polazi od Isusova uskrsnuća (usp. 1 Kor 15). Bog je Isusa uskrisio od mrtvih i on se kao živi objavio apostolima. To je ona nenadmašiva novost, koju tada nitko od ljudi nije mogao zamisliti. Uskrsnućem Isusa Krista Bog je pokazao da je jači od smrti – od te najveće prijetnje u čovjekovoj želji da ne propadne, da živi vječno. Bog nam pokazuje da je uistinu Bog živih i da nas ne napušta, jer je po Isusu svima nama zajamčeno uskrsnuće. U tome je temelj i smisao naše vjerničke nade. Ona nije samo ljudska čežnja za boljim svijetom ili

blaženim životom koja je vlastita čovjeku kao duhovnom biću. Naša nada je utemeljena u Bogu, koji nam je uskrsnjem Isusa pokazao da nas neće iznevjeriti i da se u njega možemo pouzdati. Uskrsna nada nije motivirana samo našom željom da bude ono što želimo, nego polazi od onoga što je Bog već stvarno učinio.

U današnjem vremenu nesigurnosti i nestalnosti potrebna nam je takva nada, da će Bog unatoč svim ljudskim promašajima, unatoč kaosu i prividnome besmislu, preobraziti čovjeka i svijet, da će darovati čovječanstvu i svemu stvorenju budućnost. Ta budućnost neće biti samo produženje sadašnjosti, nego sasvim drugačiji način postojanja i života u nebeskome zajedništvu s njime. Takva nada nije ni san ni varka, nego sigurnost koja je usko povezana s vjekom u Božju moć i bezuvjetnu ljubav prema nama ljudima.

Živa zajednica: Uskrsu prethodi priprava kroz vrijeme korizme, ali i cijelog života. Što je potrebno za dobru pripravu?

Dr. s. Valerija Kovač: Dobro je početi s vježbama pobožnosti, odricanjima i dobrim djelima, koja od nas zahtijevaju određeni duhovni i tjelesni napor, više od onoga što dajemo svakodnevno. Doista se u korizmi mnogi odlučuju na neku posebnu aktivnost. Međutim, svoje postupke često objašnjavaju samo nekom korišću za sebe. Kršćanska priprema za Uskrs seže puno dublje. U korizmi poduzimamo određene odluke najprije zbog toga da postanemo osjetljiviji za Boga i za druge. Molitva, odricanje i dobra djela trebaju nas učiniti otvorenijima za Boga, da bismo njemu dali više mjesta u svome životu. Također nas trebaju voditi k tome da u drugim ljudima bolje prepoznamo vrijednost i dostojanstvo koje nam je svima dao Bog,

stvorivši nas na svoju sliku. Konačno, korizmena priprema bi nas trebala učiniti odgovornijima prema našem životnom okolišu i stvorenoj stvarnosti, koju nam je Bog povjerio. Obred pepeljenja na početku korizme na simboličan način pokazuje koji je cilj naše pripreme za Uskrs. Pepeo je simbol priznavanja grešnosti, kajanja i započinjanja pokore. Poznata nam je izreka s biblijskom pozadinom: „Posuti se pepelom“. K tome, pepeo upućuje na „prah zemaljski“, na zemlju od koje je Bog stvorio prvoga čovjeka i udahnuo mu „dah života“, kako pripovijeda Knjiga Postanka. To znači da je čovjek prolazno biće, kojemu Bog daje da živi. Korizma je prilika da preispitamo i pročistimo sebe, svoje stavove i ponašanje. Da u Božjemu svjetlu i vlastitoj prolaznosti razlučimo ono što je za naš život bitno od onoga što je prolazno i sporedno. Da Boga stavimo na prvo mjesto i da prema njemu postavimo svoju ljestvicu vrednota, naših životnih planova i ciljeva. Da u svijesti svoje prolaznosti i grešnosti budemo prijemčivi za Božju novost i snagu, za Božji dar oprostjenja i vječnosti.

Živa zajednica: Nevjera kao iskustvo na putu traženja vjere?

Dr. s. Valerija Kovač: Ja više razmišljam o nevjeri koja se u različitim oblicima pojavljuje kod onih koji već vjeruju. Gledano sa strane naše ljudske nestalnosti i sklonosti grijehu, vjera nije sasvim sigurna stvarnost, koju kada jednom posjedujemo, ne možemo više izgubiti niti je umanjiti. Ni jedan vjernik ne bi smio biti previše siguran u sebe i misliti da je njegova vjera nepokolebljiva. Vjera je s jedne strane Božji dar, no s druge strane čovjek je pozvan taj dar uvijek iznova prihvaćati i utkati ga u svoj konkretni život, da bi njegova vjera postala plodonosna. Upravo se tada mogu pojaviti poteškoće, u rasponu od krize vjere, preko sumnje, sve do nevjere. Kada naša vjera treba postati životna, može se dogoditi da ona bude duboko uzdrmana. Najprije, ako ne živimo kao istinski vjernici, ako živimo „kao da Boga nema“. Tada nije dovoljna naša deklarativna vjera koju pokazujemo izvanjskim znakovima u nekim posebnim trenucima. Sve dok naša vjera ne bude glavna pokretačka snaga i mjerilo za naše djelovanje i razmišljanje, ona je zapravo deformirana, neautentična vjera. Osim to-

ga, našu vjeru mogu uzdrmati teški životni trenuci, koji nas dovode do nesigurnosti i preispitivanja, do sumnje i prigovaranja Bogu, do nevjere. Da bi naša vjera bila živa i vjerodostojna, potrebno je da se uvijek iznova prepustimo Bogu, da obnovljamo svoje povjerenje u njega i njegova spasenjska djela i obećanja.

Po križu nam je Bog osigurao novi život

Živa zajednica: Vijest o Isusovu uskrsnuću još uvijek se iznova širi svijetom. Kako je ispravno shvatiti i prihvatiti? Kako Uskrsu vratiti temeljni smisao?

Ako je Isus svojim uskrsnućem pobijedio strah, zlo, grijeh, smrt – sve ono što najjače ugrožava naše postojanje, onda nam je „hoditi u novosti života“. Na nama treba biti vidljiv novi stil življenja, radostan i preobražen.

Dr. s. Valerija Kovač: Temeljni smisao Uskrsa možemo gledati barem u dvije perspektive. Najprije, time što je Bog uskrsio Isusa Krista od mrtvih, potvrdio ga je kao svoga Mesiju, učinio je vjerodostojnim njegovo propovijedanje i djelovanje u svrhu Kraljevstva Božjega kao nove stvarnosti među ljudima. Uskrsnućem Isusov križ nije više promašaj i neuspjeh, nego po njemu Bog pokazuje svoju apsolutnu moć spasenja. Po njemu nam je Bog osigurao novi život, i mi ćemo jednom biti dionici njegove pobjede nad svim onim zaprekama koje nas ugrožavaju: nad patnjom, nepravdom, grijehom, smrću, zlom. No, već sada u ovozemaljskom životu možemo iskusiti plodove novosti i preobrazbe, koju nam je donio Uskrsli Gospodin. Primjer toga su sami apostoli. Nakon Isusove smrti na Veliki petak ostali su prestrašeni i razočarani noseći u sebi duboku sumnju, jesu li uopće Isusove riječi i djela imali ikakvu vjerodostojnost. Povukli su se i razbjegli, i vjerojatno bi se vratili u svoj stari obični život prije Isusa. Promjenu su doživjeli tek kada im se Uskrsli Isus očitovao, tek kada ih je on iznutra ohrabrio i protumačio im da je njegova muka i smrt imala smisla. Bez Isusove preobrazbe apostoli ne

bi mogli ići dalje njegovim putem, ne bi imali hrabrosti niti motiviranosti naviještati radosnu vijest njegova uskrsnuća. Takvu promjenu uskrsli Isus čini i nama u krštenju u kojemu na sakramentalan način prolazimo Isusov put. Apostol Pavao to jasno kaže u Poslanici Rimljanima: „Braćo (...) krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrsnuo od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života.“ (6,3 sl) Kao kršteni već smo primili milost uskrsne preobrazbe i već sada živimo u vremenu uskrsnuća. I svaka euharistija je susret s uskrslim Kristom, po kojoj nas on uključuje u svoju preobraženu stvarnost, dok ponovno ne dođe na kraju vremena. Kao Kristovi sljedbenici, ne možemo živjeti kao da on nije uskrsnuo i kao da je još Veliki petak – u tuzi, rezignaciji i jadikovkama, s mržnjom i grijehom. Ako je Isus svojim uskrsnućem pobijedio strah, zlo, grijeh, smrt – sve ono što najjače ugrožava naše postojanje, onda nam je „hoditi u novosti života“. Na nama treba biti vidljiv novi stil življenja, radostan i preobražen. To opet ne znači biti „u oblacima“ bez ikakvoga dodira sa svakodnevnim stvarnošću i njezinim brigama, ali se u svjetlu uskrsnuća s brigama i poteškoćama možemo nositi na drugačiji, Kristov način. Zato bih rekla da je uz navještaj Isusova uskrsnuća, važno da sami širimo oko sebe radost, nadu, smirenost – tada će drugi po nama prepoznati uskrsloga Gospodina.

Živa zajednica: Povjerenje u svjedocanstvo drugih?

Dr. s. Valerija Kovač: Upućeni smo na svjedocanstva drugih, posebno kada je riječ o našoj vjeri. Najvažniji su nam svjedoci apostoli, koji su vidjeli uskrsloga Isusa kao živoga i koji su živjeli neposredno u Isusovoj blizini. Zato su samo apostoli mogli biti svjedoci Isusa Krista i svega onoga što su s njim doživjeli, od njega čuli i naučili. Oni nisu bili indiferentni promatrači Isusa, nego su osobno bili uključeni u njegovo djelo i vjerno su prihvaćali njegovu poruku. Život s Isusom, a posebno njegova pouskrsna ukazanja su ih tako ispunjali da nisu mogli šutjeti o onome što su vidjeli i čuli. Ivan je to lijepo izrekao: „Što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše o Riječi, Životu – (...) i vidjeli smo i svjedočimo (...) i navješćujemo

Nastavak na str. 20

NJEMAČKA: PODRUČNE SJEDNICE S DELEGATOM

Uloga hrvatskih katoličkih misija i zajednica u integracijskom procesu

Na sjednicama se okupilo više od 110 hrvatskih pastoralnih djelatnika i nekoliko hrvatskih socijalnih radnika.

Prve područne sjednice u 2017. godini hrvatskih pastoralnih djelatnika, koji djeluju u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj, na čelu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivi-
com Komadinom, održane su od ponedjeljka 6. do petka 10. veljače u pet njemačkih gradova, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni i hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ), na čijem su se području sjednice odr-

Predavanje
na sjedni-
cama u
Kemptenu i
Nagoldu
održala je
dr. Jenny
Winter-
hagen
iz Berlina

torijama HKM Düsseldorf, 9. veljače za Sjeverno pastoralno područje u Kući susreta u samostanu sv. Mihaela u Hildesheimu i 10. veljače za Rajnsko-majnsko pastoralno područje u Centru katoličke zajednice sv. Ivana Nepomuka u Karben-Kloppenheimu u HKM Gießen.

Uz domaćina delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivi-
com Komadinu na svim je sjednicama bio i ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislav Markić,

Sjednica za pastoralna područja Baden-Württemberg I. i Baden-Württemberg II. održana je u Nagoldu

žavale. Na sjednicama se okupilo oko 110 hrvatskih pastoralnih djelatnika i nekoliko hrvatskih socijalnih radnika iz Njemačke.

Sjednica za pastoralne djelatnike iz HKM Bavarskog pastoralnog područja održana je 6. veljače u HKM

Kempten u Kući sv. Antuna, 7. veljače za pastoralna područja Baden-Württemberg I. i Baden-Württemberg II. u HKZ Nagold u prostorijama Katoličkog centra zajednice Kernlen, 8. veljače za Pastoralno područje Sjeverna Rajna i Vestfalija u Düsseldorfu u pros-

na sjednici u Nagoldu u ime biskupije Rottenburg-Stuttgart sudjelovali su referentica Stefanie Wahle-Hohloch i referent Ulrich Reif te dekan i župnik u Nagoldu vlč. Holger Winterholer, na sjednici u Düsseldorfu u ime Internacionalnog katoličkog dušobrižništva Na-

Sjednica za Rajnsko-majnsko pastoralno područje održana je u Karben-Kloppenheimu u HKM Giessen

Na sjednici Bavorskog pastoralnog područja u Kemptenu sve je srdačno pozdravio domaćin, voditelj misije mr. o. Mile Gugić

Prigodnu riječ uputili su ravnatelj vlč. dr. Tomislav Markić (lijevo) i delegat vlč. Ivica Komadina (desno)

i voditelja misija i zajednica na čijem su se području održavale sjednice, susret je započeo prigodnom meditacijom i molitvom za preminule pastoralne djelatnike u hrvatskoj pastvi u Njemačkoj i u svijetu. Na blagdan bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače, na sjednici u Karben-Kloppenheimu moljene su litanije Blaženiku u čast i za njegovo proglašenje svetim.

Predavanje na sjednicama u Kemptenu i Nagoldu o temi „Koju ulogu trebaju i imaju hrvatske katolič-

gracije, istaknula je kako se integracija može razumjeti i kao razvojni proces. Potom je govorila o ulozi hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj od naraštaja „gastarbajtera“ 1960.-ih do 1990.-ih., na temelju autoričnih spoznaja do kojih je došla u svojoj disertaciji na primjerima iz biskupije Rottenburg-Stuttgart i nadbiskupije Berlin. Pojasnila je što to znači za djelovanje tih zajednica danas. Pritom je istaknula važnu ulogu pastoralnih djelatnika u hrvatskim

Sjednica za Pastoralno područje Sjeverna Rajna i Vestfalija održana je u Düsseldorfu

diskusije Köln Markus-J. Heeg, u Karben-Kloppenheimu u ime biskupije Fulda vlč. Hans P. Dehm, koji je zadužen za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u toj biskupiji. Nakon pozdrava delegata vlč. Ivica Komadine, predstavnika pastoralnih područja

ke zajednice u integracijskom procesu? održala je dr. Jenny Winterhagen, viša savjetnica u tvrtki „Syspons GmbH“ iz Berlina, koja se između ostalog bavi i djelovanjem hrvatskih katočkih misija i zajednica u Njemačkoj. Pojašnjavajući pojam inte-

misijama i zajednicama u Njemačkoj na pastoralnom i na socijalnom području. Kazala je kako je važno da se identitet shvati u širem kontekstu te kako je važno da se grade mostovi prema mjesnoj Crkvi, ali i mjesne Crkve prema zajednicama drugih materinskih jezika. Nakon predavanja razvila se plodna diskusija.

Ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislav Markić okupljenima je prenio pozdrave biskupa Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, podsjetivši kako su na nedavnom 19. zajedničkom zasjedanju u Zagrebu biskupi razmatrali više zajedničkih tema vezanih uz djelovanje hrvatske inozemne pastve i drugih pitanja. Pritom su pohvalili zauzimanje brojnih svećenika, redovnika, redovnica te pastoralnih suradnika i

Sjednica za Sjeverno pastoralno područje održana je u Hildesheimu

Nastavak na str. 25

SASBACH

Seminar za đakone i pastoralne suradnice i suradnike

Seminar trajne izobrazbe za đakone i pastoralne suradnice i suradnike (pastoralne referente i referente zajednica) redovnice i laike i laikinje, koji djeluju u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj održan je od ponedjeljka 6. do petka 10. ožujka u „Haus Hochfelden“ kod Sasbacha, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Na seminaru se okupilo 24-ero sudionika, a predavanja o temi „Dekalog i Blaženstva u praktičnom životu vjernika“ održao je dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu izv. prof. dr. sc. Darko Tomašević. Prof. Dragica Bošnjak iz St. Gallena u Švicarskoj je u teoriji i praksi predstavila temu „Crkveni glazbenik i njegova uloga u očuvanju glazbe u liturgiji Crkve“. Sve je na početku u ime

O Dekalogu i Blaženstvima u praktičnom životu vjernika govorio je dr. Darko Tomašević

posebno važno. To je jedini zakon u Tori koji je sam Bog izravno dao i čuvao se u Kovčegu saveza. Razlikuje se

log univerzalni moralni zakon za čitavo čovječanstvo. Teolog Jean de Charlier de Gerson (15. stoljeće) Dekalog je nazvao „stijenom kršćanskog morala“. Episkopalne protestantske crkve su tijekom 19. stoljeća na mnoge svoje crkve na zidu apsida bili uklesivali Dekalog kao podsjetnik kako se vladati. Dekalog je bio čitan jednom mjesečno za vrijeme službe. Katekizam Katoličke Crkve više od polovice cijelog moralnog učenja daje Dekalogu (KKC, 2025-2557), istaknuo je dr. Tomašević koji je potom iscrpno govorio posebno o svakoj zapovijedi. Govoreći o Blaženstvima, kazao je kako su ona dosta popularna. Dio su Govora na gori, a Hans Dieter Betz je rekao da je potpuna povijest tumačenja, kao i potpuna bibliografija Govora na gori nemoguća (zato što je ima previše).

Blaženstva su najpoznatiji i najvredniji dio Govora na gori. Grgur iz Nise je za Blaženstva rekao da se radi o „stupnjevima u uzdizanju duše (...) a svaka stepenica je dio mističnih ljestava. Toma Akvinski Blaženstva smatra „temeljnim kamenom Kristova nauka“. Jedan pisac je napisao da nas Blaženstva čine pozornim na ljudske probleme, poziva da nadamo značenje u njima te podsjeća da su ljudski uvjeti puni Božjih obećanja i na taj način potvrđuju našu najdublju želju za

Na seminaru se okupilo 24-ero sudionika

organizatora pozdravio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina, koji je zahvalio svima na odazivu te je zaželio neka seminar bude plodonosan ne samo predavanjima već i međusobnim susretima i izmjenom pastoralnih iskustava. Središnji događaj seminara bila su misna slavlja koja je predvodio uz prigodni nagovor dr. Tomašević u zajedništvu s delegatom vlč. Komadinom.

Dr. Darko Tomašević je istaknuo kako je Deset zapovijedi u židovstvu

od svih drugih zakona u Tori i ne propisuje nikakve konkretne kazne za neizvršavanje, kao što je to slučaj sa drugim zakonima. Sažet oblik Dekaloga kao da želi potaknuti da se tekst memorizira i da se usvoji u praksi. Mišna čak govori da je Dekalog čitan zajedno sa Šema tijekom hramske liturgije. Dekalog je imao superiorni status od svih zapovijedi za Židove. Čak i danas mnogi pobožni Židovi mole Dekalog za vrijeme jutarnje molitve. Tertulijan je smatrao da je Dekalog

Božjim obećanjima. Bibličar Ulrich Luz kaže da Blaženstva nude „principe po kojima zajednica treba mjeriti svoje djelovanje“. U tom smislu Blaženstva su napisana, ne za ljude prije 2000 godina, nego i za ljude danas i obvezujuća su i za ljude današnjeg vremena. Blaženstva se ne odnose samo na individualni moralni život, nego su relevantna i za zajednički život vjernika, kao i za socijalnu pravdu, kazao je. Odgovarajući na pitanje, kako ove tekstove tumačiti da budu prikladni za

današnji moralni život, kazao je kako pritom biblijski teolozi ne koriste previše moralne okvire, a moralni teolozi trenutnu egzegezu, te kako je zadaću egzegzeze i tumačenja nemoguće odvojiti na području Pisma i morala.

Pozdravnu riječ uputio je delegat vlč. Ivica Komadina

Prof. Dragica Bošnjak je kazala kako se tema njezinog predavanja prvenstveno odnosi na ulogu i odgovornost aktualnih crkvenih glazbenika u promicanju i očuvanju vrijedne i odgovarajuće glazbe koja je svojim oblikom, tekstom, ali i samom melodijom primjerena za izvođenje unutar liturgijskog slavlja. Istaknula je kako prateći nastanak, ali i sam razvoj liturgijske glazbe kroz povijest, te stalna nastojanja Crkve i Koncila u reformaciji liturgijske glazbe, neizbježno uočiti važnost i ulogu crkvenog glazbenika u odabiru, promicanju i samom očuvanju vrijedne liturgijske glazbe, misleći pritom prije svega na tekstove liturgijskih pjesama koji su usko povezani sa samim svetim činom koji se u liturgiji slavi. „Crkva pod liturgijsku glazbu ubraja gregorijansko – koralno pjevanje, liturgijsku pučku popijevku kao jedan od najuspješnijih oblika sudjelovanja vjernika tijekom liturgijskog slavlja, polifoniju i instrumentalnu glazbu. Između navedenih oblika osobita vrijednost pripada liturgijskoj pjesmi čije su glavne karakteristike:

O crkvenom glazbeniku i njegovoj ulozi u očuvanju glazbe u liturgiji Crkve govorila je prof. Dragica Bošnjak

jednostavan oblik, ponajčešće himnički, pjevnost i jednostavnost, a samim time i laka prihvatljivost od strane puka u usvajanju napjeva, duhovni sadržaj pisan na narodnom jeziku, te naposljetku i odobrenost od crkvenih vlasti za izvođenje u litur-

gi dio predavanja ostvaren je kroz glazbene radionice tijekom kojih je stavljen naglasak na promicanje lijepog pjevanja. U prvom praktičnom dijelu glazbenih radionica prezentirana je vokalna tehnika uključujući: ljudsku anatomiju i fiziologiju koje se povezuju s fizikalnim procesom pjevanja, disanje i upotrebu zraka prilikom pjevanja, fonaciju, vokalnu rezonanciju i vokalnu projekciju, stil izražavanja i artikulaciju, vokalni registar, sostenuto i legato u pjevanju, vokalno zdravlje i poremećaje glasa vezane uz pjevanje i dr. Osim vokalnih tehnika kroz glazbene radionice prezentiran je i kanon kao jedan od načina uspješnog postavljanja višeglasja osobito u dječjim i zborovima mladih.

Tijekom seminara bila je mogućnost i za diskusiju.

U četvrtak 9. ožujka organizirano je studijsko putovanje u obližnji Strasbourg u Francuskoj. Sudionici su se vožnjom brodom po rijeci Ill upoznali sa znamenitostima toga grada čiji je centar UNESCO proglasio

Sudionici seminara ispred Palače Vijeća Europe u Strasbourgu

giji. Drugi vatikanski koncil u reformaciji liturgijske glazbe ističe i potiče sudjelovanje čitavog Božjeg naroda u liturgiji preoblikujući ulogu crkvenog glazbenika u svestranog glazbenog animatora čija je služba usmjerena prema puku. Crkveni glazbenik bilo kao orguljaš, zborovođa, dirigent ili pjevač jasno poznaje svrhu liturgije i svoju odgovornu ulogu u izboru i samoj interpretaciji glazbenih dijela koja bira i promiče tijekom liturgijskog slavlja“, istaknula je. Dru-

svjetskom baštinom 1988., a u Strasbourgu je Vijeće Europe, Europski sud za ljudska prava i Europski parlament, koji drži neke sjednice i u Bruxellesu. Upoznali su se s katedralom Naše Gospe od Strasbourga. Posjetili su Vijeće Europe i susreli se s veleposlanikom i stalnim predstavnikom R. Hrvatske pri Vijeću Europe Miroslavom Papom, koji im je govorio o toj važnoj ustanovi, a obišli su i Palaču Vijeća Europe.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Piše:
dr. Boris Vulić, KBF Đakovo

TJELESNA DJELA MILOSRDA

Žedna napojiti

Tko ima otvorene oči i želi, uvijek će naći put da sam ili zajedno s drugima napoji žednoga – onoga koji je tu pokraj nas ili onoga koji je u dalekim misijskim zemljama.

Posvetiti vrijeme razmišljanju o vodi zasigurno će u našem sjećanju razbuditi različite životne situacije u kojima nam je voda utažila jaku žeđ, što je uvijek posebno ugodan osjećaj. Svatko će se od nas prisjetiti koliko nam je u djetinjstvu značila čaša vode nakon igre koja nas je izmorila ili koliko smo cijenili čašu vode nakon iscrpljujućeg rada u ljetnim mjesecima. Mnogi su od nas imali iskustvo da je voda bila jedino što je ostalo kao pomoć našim bližnjima u trenucima njihove smrtne agonije, kad smo im kapljicama vode osvježavali usne i pritom osjetili kako im time uvelike olakšavamo posljednje trenutke života.

Već iz ovih primjera postaje razvidno da je voda nešto jako važno u ljudskom životu, zbog čega je s pravom povezujemo s izvorom života, kao znakom i sredstvom vitalnosti, osvježanja i čišćenja. Prema tome, voda nosi zgusnutu simboliku, koja se često pretače u pravi sakrament ljubavi, vidljivi znak koji skriva samo otajstvo života i koji nosi našu ljubav i milosrđe prema drugome, osobito onom slabom i bolesnom. Jasno je onda i to da uskratiti nekome vodu postaje najperfidnijim znakom ljudske mržnje i najgore zlo koje čovjek može priuštiti čovjeku, kako nam to na jezovit način svjedoče mučenja koja su se događala po logorima, osobito u vrijeme prošloga svjetskoga rata.

Voda je uvijek tu

Očito je da u našoj kulturi i odgovoru rijetko razmišljamo o vodi, odnosno gotovo nikako ne pazimo na nju. To mu je tako iz jednostavnih razloga – vode imamo napretek i uopće ne znamo za pravu dramu ljudske žeđi. Voda je uvijek tu, nadohvat ruke. Ona nas stalno prati, od jutra do večeri. Koristimo ju za piće, higijenu, pranje, kuhanje... I kad ostanemo bez vode, bez imalo muke možemo brzo doći do nje, jer ju možemo kupiti na svakome uglu. Zato je za europskog čovjeka voda stvar koja se podrazumijeva, a to što se podrazumijeva rijetko sjaji

svojim pravim sjajem i još mu se rjeđe pristupa kao dragocjenom blagu koje je nezasluženi Božji dar. Upravo ju zato znamo olako i rasipati.

Znamo li koliko smo čaša vode popili danas? Znamo li koliko smo vode potrošili ovaj tjedan? Čudi li nas podatak da beduin potroši 1 litru vode za dnevni život i pranje, a mi i do 10 litara (pitke!) vode samo za jedno pranje zubi? Činjenica je da se u našem zapadnom (potrošačkom) mentalitetu voda uopće ne doživljava ozbiljno, o njoj se rijetko misli kao o život-

Pitku vodu kao blago prepoznaju velike kompanije, grabeći sjajnu priliku za privatizaciju voda i milijunsku zaradu, a neki prognoziraju da će se zbog umiješanosti profita u pitanje vode sljedeći svjetski rat voditi upravo zbog nje.

noj vrijednosti, u odgoju i kulturi ona još uvijek nema jedinstveno mjesto. Jednom riječju, ne umijemo poštivati vodu, jer je ona uvijek tu, na našem stolu, gotovo ponizno nevidljiva.

Stariji će se čitatelji sigurno sjetiti kako je u prošlim vremenima, ne tako davnim, doći do vode zahtijevalo priličan napor. U našim je selima trebalo ići barem dvaput dnevno, po suncu i kiši, do seoskog bunara ili izvora vode kako bi se došlo do vode. Tu je sigurno pogled na vodu bio ispravniji od našega. Voda je bila dragocjeno dobro, ona je budila i radost zbog svoje svježine, o čemu se rado pričalo u našim obiteljima.

Krist je u onima koji žedaju

Voda u Bibliji ima veliku važnost za odnos Boga i njegova naroda. Izdvojiti ćemo ovdje samo to da je voda neposredni Božji dar ljudima, i to svim ljudima, bez razlike. Ona označava sreću i sigurnost (Ez 47,1). Ako Izrael ostavi svoga Boga, on će ga

kazniti i pretvoriti u pustinju (Hoš 2,5). Isus o sebi govori kao o živoj vodi (Iv 4,10), kao onom u kojemu se ispunjava Božje obećanje da će jednom dati vode u izobilju svima koji u njega vjeruju i od koje više nikada neće ožednjeti (Iz 55,1; Iv 4,14). Isusovi učenici moraju znati da u kraljevstvu Božjem pružiti nekome čašu vode predstavlja veliko i posebno djelo milosrđa, i to zato jer u onome koji žeda milosrdni susreću samoga Krista (Mt 25,35). Zato Krist i obećava da ovo djelo neće ostati bez Božje nagrade: „Tko napoji jednoga od ovih najmanjih samo čašom hladne vode zato što je moj učenik, zaista, kažem vam, neće mu propasti plaća“ (Mt 10,42).

Voda je Božji dar svima

Vjerujem da ne treba puno govoriti o tome da je dostupnost pitke vode danas privilegij nekih, a ne temeljno ljudsko pravo koje svi mogu uživati, kako o vodi piše papa Franjo (Laudato si', br. 30). Svaki 20 sekundi u svijetu umire jedno dijete zbog bolesti povezanih s nepitkom vodom ili nedostatkom vode. S druge strane, pitku vodu kao blago prepoznaju velike kompanije, grabeći sjajnu priliku za privatizaciju voda i milijunsku zaradu (zar ne da su nas već dobro uvjerali kako je voda iz boce zdravija od one iz slavine?), a neki prognoziraju da će se zbog umiješanosti profita u pitanje vode sljedeći svjetski rat voditi upravo zbog nje.

Što mi možemo učiniti? Tko ima otvorene oči i želi, uvijek će naći put da sam ili zajedno s drugima napoji žednoga – onoga koji je tu pokraj nas ili onoga koji je u dalekim misijskim zemljama. Za to je potrebna ozbiljna vjera koja na licima žednih stvarno prepoznaje samoga Krista, jednako kao što je potreban i prvi korak ovog djela milosrđa – vodu, koja nam je uvijek tu i koja možda i sada stoji u čaši pokraj nas, počnimo prepoznavati i cijeniti kao divni Božji dar, dan svim ljudima kao izvor života. ■

Einladung zu einer erneuerten Ehe- und Familienpastoral

Das Nachsynodale Apostolische Schreiben *Amoris laetitia* („die Freude der Liebe“) des heiligen Vaters Franziskus an die Bischöfe, an die Priester und Diakone, an die Personen geweihten Lebens, an die christlichen Eheleute und an alle christgläubigen Laien wurde am Fest des heiligen Josef des Jahres 2016, dem 19. März, unterzeichnet und von der römischen Kurie am 8. April 2016 vorgestellt. Das Schreiben, das die beiden Familiensynoden abschließend lehramtlich beurteilt, wird von den Bischöfen weltweit völlig gegensätzlich interpretiert. Die deutschen Bischöfe haben erklärt, dass sie eine Gewissensentscheidung der Betroffenen im Einzelfall respektieren wollen. Ähnliche Regelungen hatten unter anderem das Bistum Rom selber sowie die Bischöfe von Malta erlassen. Auch die argentinischen Bischöfe argumentieren in diese Richtung. Im Gegensatz dazu halten z.B. das Bistum Chur und das Erzbistum Bologna an der bisherigen Regelung des faktischen Ausschlusses von den Sakramenten fest. Sogar vier Kardinäle haben den Papst aufgefordert, zu klären, ob er mit *Amoris laetitia* die bisherige Lehre der Kirche verändern möchte.

Im Dokument der deutschen Bischöfe, das der Ständige Rat der Deutschen Bischofskonferenz am 23. Januar 2017 in Würzburg verabschiedet und am 1. Februar 2017 in Bonn veröffentlicht, danken die Bischöfe zunächst dem Papst für das „...Nachsynodale Apostolische Schreiben, in dem er die Erträge des synodalen Weges zusammengefasst und weitergeführt hat, den die Kirche in den Jahren 2014 und 2015 mit ihm beschreiten konnte. Gerade die alltagsnahe und lebensbejahende Sprache des Schreibens, in der er von Ehe, Partnerschaft, Sexualität, Elternschaft, Familie und vor allem von der Liebe spricht, macht *Amoris laetitia* zu einer inspirierenden Quelle für das Leben von Ehe und Familie. Wir laden alle herzlich dazu

ein, das Schreiben des Papstes zu lesen und zu studieren“.

Die Bischöfe weiter: „Wir sehen mit großem Respekt, welche Anstrengungen in Gesellschaft, Beruf und Erziehung Menschen heute zu bewältigen haben. Alle, die tagtäglich partnerschaftliche Treue, elterliche Liebe, Fürsorge und Erziehung, Solidarität

zwischen den Generationen und aufrechte Beziehungen in ihrem familiären Umfeld leben, leisten einen unendlich wertvollen Beitrag für die Gesellschaft, vor allem aber füreinander. Der unermüdliche Einsatz der Eltern, die ihre Kinder ins Leben begleiten und zu selbstverantwortlichen Persönlichkeiten heranbilden, ist unersetzbar. Deshalb danken wir besonders den Eheleuten und den Familien für ihr Lebens- und Glaubenszeugnis. Soweit es uns möglich ist, wollen wir Menschen auf diesem Weg unterstützen“.

Die Bischöfe fassen in dem Dokument die aus *Amoris laetitia* resultierenden Herausforderungen für die Ehe- und Familienpastoral so zusammen: „Vieles davon wird in den konkreten pastoralen Situationen entwickelt werden müssen. Wir nennen daher nur einige wichtige Leitpunkte. Dies sind erste Schwerpunkte, denen wir uns in der folgenden Zeit besonders widmen wollen. Damit ist der Reichtum von *Amoris laetitia* nicht annähernd ausgeschöpft. Wir wollen uns mit dem Evangelium von der Familie, wie es in *Amoris laetitia* entfaltet wurde, auch weiterhin befassen und weitere Schwerpunkte entfalten. An dieser Stelle thematisieren wir zunächst: die Ehevorbereitung; die Ehe-

begleitung; die Stärkung der Familie als Lernort des Glaubens; den Umgang mit Zerbrechlichkeit: begleiten – unterscheiden – eingliedern“.

Im Hinblick auf diese Herausforderungen erinnern wir uns insbesondere an die letzte pastorale Jahrestagung für kroatische Priester, Diakone, PastoralmitarbeiterInnen aus Westeuropa vom 10. bis 13. Oktober 2016 in Vierzehnheiligen mit dem Thema „Sakramente und Familienpastoral“. Die Referenten von der Fakultät für Katholische Theologie der Universität Split haben in ihren Ausführungen gerade diese Inhalte thematisiert und mit den TeilnehmerInnen der Tagung diskutiert.

In dem Dokument der deutschen Bischöfe wird abschließend betont: „Wir ermutigen alle, die den Weg von Ehe und Familie mit der Kirche gehen wollen, den wegweisenden Text *Amoris laetitia* persönlich zu bedenken und so den Reichtum des Evangeliums der Familie für das eigene Leben zu entdecken. Alle Eheleute und alle Familien wollen wir auf diesem Weg unterstützen, fördern und begleiten. Der Heilige Vater selbst gibt uns dies mit auf den Weg: „Alle sind wir aufgerufen, das Streben nach etwas, das über uns selbst und unsere Grenzen hinausgeht, lebendig zu erhalten, und jede Familie muss in diesem ständigen Anreiz leben. Gehen wir voran als Familien, bleiben wir unterwegs! Was uns verheißt ist, ist immer noch mehr. Verzweifeln wir nicht an unseren Begrenztheiten, doch verzichten wir ebenso wenig darauf, nach der Fülle der Liebe und der Communio zu streben, die uns verheißt ist.“ (AL Nr. 325)

Möge diese klare und strahlende Botschaft auch in unseren kroatischen Missionen und Gemeinden gelebte Wirklichkeit werden.

In diesem Sinne wünsche ich Ihnen ein frohes und gesegnetes Osterfest!

Ihr

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

Slika: IKA

U SPOMEN

Mons. dr. Tomislav Ivančić 1938.–2017.

U 79. godini života i 51. godini svećeništva u petak 17. veljače umro je mons. dr. Tomislav Ivančić, svećenik Zagrebačke nadbiskupije. Rođen je 30. studenoga 1938. godine u Davoru u župi Marije Kraljice i sv. Jurja mučenika, od oca Đure i majke Marije r. Gelemanović. Godine 1960. stupa u Bogoslovno sjemenište u Zagrebu, a nakon 6 semestara na Katoličkome bogoslovnom fakultetu odlazi na studij u Rim. Godine 1966. zaređen je za svećenika, a godinu dana kasnije postiže licencijat, da bi 1971. doktorirao u Rimu na Katedri

fundamentalne teologije s disertacijom „Nereligiozno kršćanstvo kod Dietricha Bonhoeffera“. Iste godine postaje asistent pri Katedri fundamentalne teologije na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, a 1998. imenovan je dekanom toga fakulteta. Godine 2001. izabran je za rektora zagrebačkog Sveučilišta, a od 2010. godine imenovan je profesorom emeritusom. Zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić imenuje ga 1983. kanonikom Prvostolnog kaptola zagrebačkog, a Sveti Otac Benedikt XVI. imenuje ga monsinjorom 2010. godine. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je 2004. godine članom Međunarodne teološke komisije, a na drugi mandat iste komisije, 2009. godine, potvrdio ga je papa Benedikt XVI. Za cjelokupni istraživački teološki i filozofski

rad, prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman odlikovao ga je najvišim priznanjem za znanstveni rad – redom Danice hrvatske, medaljom Ruđera Boškovića. Utemeljitelj je Zajednice „Molitva i Riječ“ i Centra za duhovnu pomoć. Tijelo mons. Ivančića bilo je izloženo na groblju Mirogoj u ponedjeljak 20. veljače od 9 sati. Misu zadušnicu predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u crkvi Krista Kralja u 10 sati, a nakon slijedio je ukop, izvijestio je Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije. Mons. dr. Tomislav Ivančić je predvodio duhovne vježbe za hrvatske svećenike i dakone iz zapadne Europe 2012. godine u Würzburgu, a sudjelovao je i na godišnjem pastoralnom skupu hrvatskih pastoralnih djelatnika iz zapadne Europe u Kaštel Štafiliću 2015. **IKA/A.P.**

MEDITACIJA

Patnjom do novog života

Sigurno si se susreo s patnjom, dragi prijatelju i supatniče! Nikoga ona ne mimoide i nitko je ne izbjegne. Udari svakoga; jednog nekom vrstom biča, drugog teškom dugom bolešću, nekog iznenadnim gubitkom, drugog razočaranjem, bolom kojemu ne znaš početka i ne vidiš kraja.

Patnje se bojiš, od nje bježiš, želiš joj se ukloniti. No što joj više izmičeš, ona ti je za petama ili te čeka iza prvog ugla. Protiv nje negoduješ, vičeš i prijetiš Nebu zašto te kažnjava. Sažalijevamo te, smatrajući da te nije smjela pogoditi jer si pravedno i pošteno živio. Tužiš se u svojoj patnji ne vidiš li da i drugi pate. Patnja je pratilica naših dana i nesanica naših noći. Patnja zna ispijati kosti i mučiti u savjesti poput crva u dugim noćima. Patnja prenerazi nepravdom, užasne masakrom, tjera u očaj, obuhvati nas poput crnog mraka koji gura u bezdan. Patnja su trenuci vlasti mraka. Ipak patnja može imati i osvjetlanu stranu. Ona nam otvara vrata u humana iskustva i dobrotu. Ona nas senzibilizira za nadnaravno, u nama dubi i kopa prostore do kojih inače nikad ne bismo dospjeli. Patnja te kao na rukama izdiže iznad zida da vidiš i ono nevidljivo, pod horizontom. Ona te ispunja sadržajima koji te čine ponosnim i privilegiranim. Kad izideš iz patnje, osjećaš se bogatim i privilegiranim. Kad izideš iz patnje, osjećaš se bogatim i bogatstvo želiš podijeliti drugima.

Čovjek koji je propatio može dononočno pripovijedati i ljudi ga slušaju otvorenih usta. Patnja može biti blagoslov, može produbiti život i stjecati iskustva o kojima se pišu čitave knjige. Trpljenje nas može dovesti do susreta s Bogom. O tome pričaju mnogi naši borci i ranjenici. Patnja nam veže ruke i noge, ostavlja gladnima i žednima. Ona oduzima ono što smo željeli i sprečava nas da dohvatimo ciljeve za kojima smo težili. Patnja uzima i dom i stan, i auto i prijatelje. Patnja smanjuje uspjehe, maštanja i planiranja. Ona isprepliće perspektive i želje. Patnja nas razgoličuje i ostavlja same. Trpljenje nas prikova na križ i pokazuje smisao evanđeoskog odricanja. Sve nam uzima da bismo dobili Boga. Patnja nas tako može dovesti u duboko iskustvo Boga. Ljudi koji su prihvatili patnju dokučili su i iskusili Božju blizinu.

Svoje iskustvo iz ovog rata ispričavao mi je jedan intelektualac. Vidio sam mu na prsima veliki križ i začudio se, jer znao sam da je ateist. Izvadio je križ, pokazao mi ga i rekao: „Sve ću ti ispričati. Bio sam zarobljen. Bacili su me u duboki, hladni, vlažni podrum gdje se nisam mogao ispraviti. Hladni betonski zidovi i moja samoća: to je

bilo sve. Prva misao mi je bila: „Ovo je tvoj grob.“ A onda me nešto iznutra počelo dizati. Osjećao sam da u toj samici nisam sam. Neka čudna nazočnost čija se gustoća gotovo mogla opipati. To me oživjelo i dalo mi neku nadljudsku snagu da izdržim. Znao sam, živjet ću. Ali sam, također, još nešto znao: „Moj je ateizam zauvijek nestao pred isustvom nazočnog Boga.“ Otada smo Bog i ja prijatelji. Počeo sam s Njim razgovarati, moliti Ga i to mi je dalo snagu da izidem živ iz tog pakla, a onda sam odlučio da ću kupiti veliki križ, dati ga blagosloviti i stalno nositi pri sebi. Kad god ga vidim, znam; taj križ je spasio moj život. Ili, taj križ je moj život. Patnja Isusa na križu izbavila me iz očaja i moje patnje. Tako sam od ateista postao vjernik, kršćanin. I znam, ovo je moja nova egzistencija, moj novi život, moje novo uvjerenje. Zahvaljujući ovom užasnom, besmislenom, okrutnom ratu ja sam se rodio za novi život, i vjerujem mnogi moji kolege – završava on. Sigurno te je patnja već posjetila. Ako nije, vjeruj doći će. Važno je kako je prihvaćaš i kako ćeš je dočekati. Ona ti može donijeti novi život, ali, ako joj neprijateljski pristupiš, može te i pregaziti. Jer u patnji i kroz patnju te čeka uskrsnuće i živi Bog. Ono što te ne ubija, to te ojača. Pogledaj tako svoju svakodnevnu patnju i nadvladat ćeš je. Neka te križevi vode u uskrsnuća. Bog te poživio.

Tomislav Ivančić

NAŠE ZAJEDNICE

AALEN

Proslavljeno Stepinčevo

Hrvatska katolička zajednica (HKZ) bl. Alojzija Stepinca u Aalenu svečano je u nedjelju 12. veljače proslavila svoga zaštitnika – blagdan bl. Alojzija Stepinca. Svečano misno slavlje u kapeli sv. Mihaela u Aalenu predvodio je mons. Franjo Prstec iz Zagreba, koji je ujedno proslavio i 50. obljetnicu misništva, u suslavlju s domaćinom – voditeljem HKZ bl. Alojzija Stepinca u Aalenu i HKZ Presvetoga Srca Isusova u Heidenheim a.d. Brenz vlč. Vilimom Koretićem – svećenikom Bjelovarsko-križevačke biskupije, župnikom župe Pohodenja Blažene Marije u Sisku vlč. Brankom Koretićem – svećenikom Sisačke biskupije i uz asistenciju nje-

limo Gospodina da Vas i nadalje jača i krijepi na Vašem svećeničkom putu kako biste i nadalje mogli slaviti euharistiju, središte kršćanskog života.“ Potom su mons. Prsteca pozdravili djeca Rafael i Gabrijel Zubčić i Jana Karalić, koji su mu predali svijeću i cvijeće, a čijim je djedovima i bakama mons. Prstec podijelio sakrament vjenčanja, a roditeljima sakrament krštenja. Drugopredsjedavajuća pastoralnog vijeća zajednice u Aalenu Paula Matić je također izrazila radost dolaskom mons. Prsteca u zajednicu, koji je, kako je istaknula, bio dušobrižnik tada u misiji Aalen, pet godina. Umjesto drugopredsjedavajuće pastoralnog vijeća zajednice u Heidenheim a.d. Brenz

svoj hod. Ona se upisuje u srcima ljudi, a u srcu hrvatskog naroda upisano je da je 10. veljače 1960. umro voljeni nadbiskup kardinal Alojzije Stepinac, nepravедno osuđen“, kazao je mons. Prstec, koji je potom podsjetio na blaženikov životni put. „Bl. Stepinac je branio čovjeka i hrabro je javno propovijedao. Godine 1945. odbio je Titov prijedlog da odvoji Crkvu u Hrvata od Rima. Komunistima to nije mogao trpjeti i zato je bio uhićen i 1946. godine osuđen na šesnaest godina strogog zatvora. Potvrdu da je nepravедno osuđen potvrdili su svojim izjavama i visoki dužnosnici tadašnjeg komunističkog režima. Sudbina poniženog, nepravедno osuđena bl. Alojzija Stepinca, bila je sudbina poniženoga hrvatskog naroda“, istaknuo je mons. Prstec, pritom istaknuvši kako je kardi-

U punoj kapeli sv. Mihaela u Aalenu svečano misno slavlje za Stepinčevo predvodio je mons. Franjo Prstec

mačkog đakona u miru Otmara Ackermanna. Mons. Prstec je dvadeset godina djelovao kao hrvatski misionar u Göteborgu u Švedskoj i pet godina u HKM Aalen u Njemačkoj. U vrijeme dok je bio misionar u Švedskoj, dvije je godine djelovao i kao hrvatski misionar u Oslu u Norveškoj. Mons. Prsteca i okupljene vjernike, među kojima su uz Hrvate u misnom slavlju sudjelovali i Nijemci, na početku je pozdravio vlč. Koretić, koji je izrazio radost dolaskom mons. Prsteca u tu hrvatsku zajednicu kako bi predvodio misno slavlje u čast nebeskog zaštitnika zajednice bl. Alojzija Stepinca, koji je, kako je istaknuo, zaštitnik i cijeloga hrvatskog roda. „Radosni smo što ovim slavljem možemo slaviti i 50. obljetnicu Vašeg svećeništva. Svećenik za pedeset godina utješi brojne duše, a Vi ste to činili revno i požrtvno. Mo-

Dijane Matić mons. Prsteca je pozdravila Erika Sučić, kojemu je zaželjela Božji blagoslov u povodu 50. obljetnice svećeništva. U ime hrvatskih zajednica Aalen i Heidenheim a.d. Brenz predali su mons. Prstecu umjetničku sliku svećenika umjetnika Siegera Ködera, kojega je i mons. Prstec poznavao. Umjetničku sliku istog autora predale su i vlč. Branku Koretiću. Mons. Prstec je u propovijedi, na temelju svetopisamskih čitanja, istaknuo kako istina kad-tad mora doći na vidjelo. „Nije uvijek povijesna istina ona koju bilježe režimski plaćenici. Boljševizam, staljinizam i komunizam ostavili su duboke i teške tragove u povijesti hrvatskog naroda. Istina je bila, po njima, samo ono što je služilo ciljevima njihove ideologije. Radi tih ciljeva kršila su se sva osobna prava, ne samo pojedinaca, već i cijelih naroda. No povijest ima

nal Stepinac velik ne zbog toga što je neravedno osuđen, već zato što je bio čovjek vjere, koji je živio za Božji zakon, koji je branio ugroženog čovjeka, koji je svom narodu propovijedao da mu nikakva partija ili ideologija ne može oduzeti pravo na slobodu vjere slobodu i slobodu odlučivanja o svojoj državi. Mladi su u hrvatskim narodnim nošnjama u prikaznim darovima prikazali kalež, hostije, kruh, grožđe, bistu bl. Alojzija Stepinca, mali kip Presvetoga Srca Isusova, Bibliju i štolu. Misno slavlje uveličala je skupina djece pod vodstvom Paule Matić i orguljskom pratnjom Vanesse Adelfio. Prigodnu riječ na kraju je rekao i đakon Ackermann, a zahvalnu riječ vlč. Koretić i mons. Prstec. Slavlje je nastavljeno u dvorani kapele sv. Mihaela zajedničkim ručkom i druženjem.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

BIETIGHEIM

Duhovna obnova

U hrvatskim katoličkim zajednicama sv. Franje Asiškog u Bietigheimu, sv. Ilije Proroka u Illingen-u i sv. Ante Padovanskog u Vaihingen-Enzu, od petka 3. do nedjelje 5. ožujka, održana je korizmena duhovna obnova o temi „Blaženi Alojzije Stepinac – svjedok Istine“, koju je predvodio vlč. Tonči Matulić. Tijekom trodnevne duhovne obnove u crkvi Sv. Lovre u Bietigheimu vlč. Matulić predstavio je sva misna slavlja i propovijedao, nakon čega je slijedio duhovni nagovor i razmatranje brojnih vjerničkih pitanja. Prvog dana, u petak 3. ožujka, prije sv. mise i pobožnosti križnoga puta, vlč. Matulić susreo se s ovogodišnjim krizmanicima, gdje im je govorio o mudrosti kao daru Duha Svetoga, ali i o sreći koju će primiti svetim sakramentom za koji se pripravlja. Drugog dana, u subotu 4. ožujka, predvoditelj duhovne obnove nakon sv. mise prihvatio je izazov vjernika i na osnovi njihovih brojnih pitanja o Medugorju i aktualnom stanju u životu Crkve i domovine, održao je razmatranje kao odgovor na postavljena pitanja, što su vjernici poz-

dravili gromkim pljeskom i spontanom pjesmom. U nedjelju, 5. ožujka, tijekom svečanog euharistijskog slavlja proslavljeno je Stepinčevo, na kojem

Duhovnu obnovu vodio je dr. Tonči Matulić

su sudjelovali i vjernici-hodočasnici iz susjednih hrvatskih zajednica – Heilbronn i Stuttgart, a u propovijedi na osnovi liturgijskih čitanja, vlč. Matulić je istaknuo kako „čovjek može odoljeti nasrtajima i zavodljivostima Zloga sa-

mo snagom milosti Isusa Krista koji je nakon četrdesetodnevnoga posta odbio od sebe nečasne ponude i pokazao što je lijek napastima: poniznost je lijek protiv oholosti, služenje je lijek protiv moći, a otvorenost duhovnom lijekom je protiv pohlepe i gramzivosti.“ U razmatranju života bl. Alojzija Stepinca, vlč. Matulić osvijetlio je kardinalove herojske vrline, predstavivši ga kao vjernoga nasljedovatelja Isusa Krista i odanoga sina Katoličke Crkve koji je svojim riječima i djelima dao divno svjedočanstvo vjere, nade, ljubavi, čiste savjesti, dosljednosti, autentičnosti, poslušnosti Bogu, vjernosti Crkvi i domovini.

Liturgijsko pjevanje tijekom korizmene duhovne obnove predvodio je mješoviti zbor uz orguljsku pratnju Ane Madunić, a nakon nedjeljnog misnog slavlja vjernici su se nastavili družiti s gostom iz domovine na prigodnome domjenku u prostorijama zajednice. Župnik fra Josip Bebić zahvalio je vlč. Matuliću sa željom da predavači iz domovine češće dolaze u inozemnu pastvu pridonoseći tako duhovnome rastu svojih izdvojenih hrvatskih katoličkih zajednica. ■

DUISBURG

Proslavljeno Stepinčevo

Hrvatska katolička zajednica Duisburg, u nedjelju 12. veljače, proslavila je blagdan svo-

ga zaštitnika bl. Alojzija Stepinca. Nakon sv. mise u prepunoj crkvi sv. Josipa u središtu Duisburga održan je

domjenak u župnoj dvorani kojemu su također nazočili mnogobrojni vjernici. Misu je predvodio župnik fra Vidan Mišković.

Tekst i snimka: Josip Šošić

Svečano misno slavlje predvodio je fra Vidan Mišković

KELKHEIM

Misa s mladima iz Splita

U nedjelju 26. veljače, svečano misno slavlje u prepunoj crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu uveličao je zbor mladih „Gospe od Zdrav-

rekao je, te nastavio s teškom temom iseljavanja Hrvata, u potrazi za boljim životom. Na kraju misnog slavlja mladi iz Splita izveli su „Ave Maria“, Händel-

Zbor iz Splita pjevao je na misi u Kelkheimu

lja” iz Splita, pod ravnanjem fra Stipice Grgata i uz orguljsku pratnju s. Zorislave Radić. Sv. misu predslavio je župnik fra Marinko Vukman u koncelecijaciji sa poznatim dominikancem o. Diethardom Zilsom. Na misi je propovijedao gost iz Splita, fra Stipica Grgat. Osvrnuo se na evanđelje osme nedjelje kroz godinu s temom o ljudskoj brizi. Istaknuo je kako čovjek oduvijek ima brige, a s time i želje, nekada prevelike koje teško može dokučiti, pa oboli kako duševno tako i fizički. „Puni smo briga. Kako razumjeti da se ne brinemo za svoj život? Radimo, trčimo, jadimo se, borimo se, odričemo se, znojimo se i u tim silnim brigama stradavamo i pucamo”,

Gosti iz Splita nastupili su i na pokladnom slavlju

lov „Halleluja” i „Gospe Sinjska, majko Rame” te himnu Gospe od Zdravlja. Oduševljeni vjernici dugim pljeskom nagradili su mlade pjevače. Župnik fra Marinko Vukman zahvalio je mladima i njihovim voditeljima i potaknuo ih da svojom mladenačkom pjesmom i dalje slave i hvale Gospodina.

Pokladno slavlje za Vukovar

U subotu 25. veljače Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus organizirala je pokladno slavlje u Stadthalle u Kelkheimu. U programu u punoj dvorani sudjelovali su Zbor mladih „Gospe od Zdravlja” iz Splita, predvođeni fra Stipicom Grgatom i s. Zorislavom Radić, te aktivnosti te župe: mali, srednji i veliki folklor i plesna skupina „No Limit”. U drugom dijelu programa, nastupila je poznata pjevačica Zorica Kondža s glazbenim sastavom „Fortuna”. Župnik fra Marinko Vukman je zahvalio svim izvođačima i voditeljima brojnih aktivnosti, te roditeljima i članovima župnoga vijeća, te darovateljima bogate tombole, brojnim sponzorima i svima koji su dali svoj obol slavlju. Prihod pros-

lave i tombole, te licitacije nogometnih dresova Rakitića i Modrića, kao i darovi pojedinaca, namijenjeni su za siromašne obitelji grada heroja Vukovara. I ovoga puta je hrvatska zajednica pokazala velikodušno srce, te je prikupljeno 7.000 eura.

Mario Trifunović

GEISLINGEN I GÖPPINGEN

Gostovanje glazbenog sastava VIS „Jukić”

Dana 25. i 26. veljače u Geislingenu i Göppingenu gostovali su franjevački bogoslovi iz Sarajeva sa svojim glazbenim sastavom VIS „Jukić”. U subotu 25. veljače u gradskoj dvorani Jahnalle u Geislingenu svirali su na zabavi povodom tradicionalnog

karnevala koji organiziraju Hrvatske katoličke zajednice bl. Jakova Zdranina – Göppingen i sv. Leopolda Mandića – Geislingen, na kojoj se okupilo oko 600 vjernika iz te dvije zajednice. U nedjelju 26. veljače bogoslovi su svirali na misama u Geislingenu i Göppinge-

nu, te svjedočili o svome pozivu. U Njemačku su bogoslovi doputovali sa svojim odgojiteljem fra Danijelom Nikolićem, koji je predvodio misna slavlja, a u koncelecijaciji su bili i doktorant iz Rima fra Marko Hrgota, te domaći župnik fra Ivica Jurišić.

IKA

KELKHEIM

Bl. Alojzije Stepinac – glasnik nade

Na 6. nedjelju kroz godinu, 12. veljače, Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus proslavila je blagdan bl. Alojzija Stepinca. Euharistijsko slavlje u Kelkheimu, Bad Homburgu i Bad Soden, predslavio je o. Diethard Zils u koncelebraciji sa župnikom fra Marinom Vukmanom. Predvoditelj slavlja je poznati njemački dominikanac iz Mainza, pjesnik i pisac, veliki prijatelj hrvatskog naroda. Često posjećuje Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, a rado je gost u hrvatskim katoličkim misijama, gdje predslavi misna slavlja na hrvatskom jeziku. Upravo s tom željom došao je proslaviti blagdan blaženog Alojzija Stepinca. Prije misnog slavlja prigodne molitve bl. Alojziju predmolio je župnik fra Marinko zajedno s ministrantima.

U prigodnoj propovijedi o. Zils je istaknuo kako u svojoj mladosti nije znao za Hrvate, ali znao je samo za jednoga – kardinala Stepinca. Stepinac je bio među ostalim kardinalima iz bivših komunističkih zemalja koje je o. Zils nazvao glavnim „pilarima svojih Crkava“, npr. kardinal Wyszyński iz Poljske, kardinal Mindszenty iz Mađarske i kardinal Beran iz Češke, koji su u svoje vrijeme bili trn u očima bezbožničke vlasti. „Mi smo to znali i njima smo se divili“, rekao je o. Zils. Također je govorio, kako se zaljubio u hrvatski narod. „Kasnije sam se upoznao i s Hrvatima, koji su u ono

Misno slavlje predvodio je njemački dominikanac o. Diethard Zils, prijatelj Hrvata

vrijeme, 50-ih ili 60-ih godina došli u Njemačku. I po njima sam se na neki način zaljubio u hrvatski narod, u Hrvatsku.“ Upozorio je kako se danas u Njemačkoj, ali općenito i u svijetu manje zna o Alojziju Stepincu nego ranije, te da se misli kako je prošlo vrijeme neprilika i progona Crkve. Toliki su uvjereni da je svijet u miru i u redu, ali kako je istaknuo o. Zils, suprotno je stanje. „Svijet nije u redu, to znamo. Svijet nije u miru, to vidimo i svakog dana možemo gledati na televiziji ili čitati u novinama“, rekao je, te je istaknuo kako se u takvim trenucima ne smije zaboraviti na velikane poput bl. Stepinca, koji je bio glasnik nade. „Ljudi su došli do njega s pouzdanjem da im može pomoći, u ono vrijeme, ali i sada, kada dolazimo na

njegov grob ili kada ga se sjećamo u našim mislima i molitvama.“ Pozvao je hrvatske vjernike da budu ponosni na bl. kardinala i mučenika Alojzija, koji nam može biti svjetionik i kompas u današnjem nesigurnom i burnom vremenu, te je izrazio nadu da će uskoro biti ubrojen među svece sveopće Crkve. Kolekta je bila namijenjena za potrebe Caritasa. Na kraju misnoga slavlja župnik je zahvalio velikom zboru, članovima folkloru, ministrantima, čitačima i svim sudionicima te o. Zilsu, što je na poseban način približio život bl. Alojzija Stepinca, te potaknuo vjernike da ga nasljeduju u vjernosti Bogu, Crkvi i domovini. Pozvao je sve nakon misnog slavlja na druženje i prigodni domjenak.

Mario Trifunović

U SPOMEN

Ivanica (Nina) Kozjak

U subotu 3. rujna u Essenu je preminula uzorna vjernica Ivanica (Nina) Kozjak rođ. Arnerić. Sv. misa zadušnica na hrvatskom i njemačkom jeziku služena je u punoj bazilici sv. Ludgera u Essen-Werdenu, koju je 9. rujna predvodio voditelj HKM Essen vlč. Stjepan Penić, u zajedništvu s više svećenika. Vlč. Penić je predvodio i sprovodne obrede nakon sv. mise na groblju u Essen-Werdenu. Sahrnjenje je u blizini pok. supruga Novice i sina Branka. Ivanica je bila po zvanju učiteljica. Udala se za sveučilišnog profesora Novicu Kozjaka iz

Zagreba. U Njemačku su došli početkom 1970.-ih u Essen. Bog im je darovao troje djece: Davora, Branka i Annu. Muž joj je u Essenu preminuo prije trideset godina, a dvadesetšestogodišnji sin Branko poginuo je u nesreći pri skijanju u Švicarskoj. Unatoč teškoj boli koju je pritom doživjela išla je dalje kroz život vjerom u Isusa te se zalagala u svim karitativnim i socijalnim akcijama u HKM Essen u vrijeme Domovinskog rata. Smrću gospođe Kozjak hrvatska je misija izgubila najuzorniju župljanku katolkinju hrvatske misije u Essenu. Pri svemu što se u misiji slavilo i do-

gadalo, ona je u tome sudjelovala svim srcem i dušom. Redovito je sudjelovala i na misnim slavljinama, istaknuo je vlč. Penić. Bila je dugogodišnja pretplatnica Žive zajednice.

B.Š./A.P.

GIESSEN

Oproštaj i odlazak u mirovinu đakona Valjana

Svečano misno slavlje na Prvu korizmu nedjelju u crkvi sv. Bonifacija u Gießen predvodio je u nedjelju 5. ožujka voditelj Hrvatske katoličke misije Gießen fra Marijan Petričević u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, zastupnikom za stalni đakonat Biskupije Mainz vlč. Marku- som Warsbergom, vlč. Ivom Blajićem i uz asistenciju trajnog đakona u HKM Gießen Mate Valjana, koji se u toj prigodi oprostio od zajednice zbog odlaska u mirovinu. Misnom slavlju pribivali su i dekan Gießenskog dekanata vlč. Hans-Joachim Wahl i trajni đakoni na njemačkim župama – Sv. Marije u Großen-Busecku Rudolf Montermann i sv. Franje u Londerfu Markus Müller. Uz brojne vjernike na misnom slavlju bila je i supruga đakona Mate Valjana Veronika i sin Luka. Sve je na početku pozdravio fra Marijan Petričević te je blagoslovio pepeo. Nakon što je najvjestio Evanđelje đakon Valjan je u propovijedi istaknuo: „Znam da nakon mirovine i godina koje mi Gospodin još podari, dolazi smrt i vjerujem ulazak u nebeski život sreće i svjetla. Isto tako znam da i korizma nakon

smrti Velikog petka završava Isusovim uskrsnućem. Svi smo mi u istome čamcu, i netko prije netko kasnije na putu u Božju luku spasa i uskrsnuća. Neka Isusove odluke budu i naše odluke i neka se jednom nađemo s drugu stranu životnog praga. Neka nam na plovidbi kroz mirovinu i korizmu života uvijek svijetli svjetionik Kristove ljubavi.“

biskupie Mainz prelat Dietmar Giebelmann. Prigodnu riječ uputio je i delegat vlč. Komadina, koji je zahvalio đakonu Valjanu uz prigodni dar na svemu što je u toj misiji učinio dobra u djelovanju, najprije kao pastoralni suradnik od 10. travnja 1985., a od 1993. kao trajni đakon. Prigodnu riječ uputili su i dekan vlč. Hans-Joachim

Na kraju misnog slavlja tri dekreta pročitao je vlč. Markus Warsberg. Prvi dekret je dekret umirovljenja đakona Valjana s danom 28. veljače 2017., u drugom mu je zahvala Biskupije Mainz na dugogodišnjem pastoralnom djelovanju u HKM Gießen, a trećim dekretom ga se imenuje do 2021. na đakonsko djelovanje na dragovoljnoj osnovi. Sva tri dekreta u ime Biskupije Mainz potpisao je administrator

Wahl i predsjednik župnog vijeća Mario Blažević. Nakon misnog slavlja bio je obred pepeljavanja.

Mato Valjan rođen je 7. rujna 1951. u Paklarevu kod Travnika. Osnovnu školu završio je u Paklarevu i Turbetu, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Studij teologije započeo je na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, a završio je na Teološkom fakultetu u Ljubljani. U Ljubljani je studirao na Filozofskom fakultetu germanistiku i klasičnu filologiju, a na Akademiji za kazalište, radio, film i televiziju (AGRFT) dramaturgiju. Dvije je godine predavao njemački i latinski jezik te lingvistiku u Srednjeskolskom centru u Novom Travniku (1983.–1985.). Godine 1985. dolazi u Njemačku, gdje je namješten kao pastoralni suradnik u Hrvatskoj katoličkoj misiji Gießen. Na Institutu za slavistiku Sveučilišta u Gießenu kao vanjski suradnik vodi seminar za hrvatski i slovenski jezik, na kojem predaje i zemljopis, odn. povijest kulture Južistočne Europe (1985.–1999.). Nakon ređenja u Mainzu 1993. radi kao trajni đakon u HKM Gießen do umirovljenja s danom 28. veljače 2017. U crkvenom je braku sa suprugom Veronikom. Roditelji su dvojice sinova – Luke i Mira, te imaju jednog unuka.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

Komemoracija Bleiburške tragedije

Schloss Bleiburg
Dvorac u kojem Englezi protivno međunarodnim konvencijama odlučuju prebaciti hrvatskih raspuštenih vojnika i neobuzanih civila na rtičasti i omeđeni Titovim partizanima.

72. OBLJETNICA BLEIBURŠKE TRAGEDIJE
13. svibnja 2017.

ROUTE
1. Unter-Loibach/Schloss Bleiburg 3,8 km
2. Unter-Loibach/Spomen obilježje 1,8 km
3. Unter-Loibach/Museum Bleiburg 700 m

11:00 sati
Molitva kod Hrvatskog groba na mjesnom groblju Unter-Loibach (početak procesije)

12:00 sati
Spomen obilježje na Bleiburškom polju za hrvatsku žrtvu (kraj procesije) sv. misa, Komemoracija

ZBIRKA GLAVAR
Bleiburški poljski muzej

Pod obnovljenim pokroviteljstvom Hrvatskoga sabora, a u organizaciji Počasnoga bleiburškoga voda i suorganizaciji za liturgijski dio Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, ovogodišnja aradišna komemoracija u povodu 72. obljetnice Bleiburške tragedije održat će se u subotu, 13. svibnja na Bleiburškom polju u Austriji. Komemoracija započinje u 11:00 sati molitvom odspisane na groblju Unter-Loibach od kude će u 11:15 krenuti procesija prema oltarnom groblju na Bleiburškom polju gdje se održava središnje misno slavlje a početkom u 12:00 sati. Komemoracija se nastavlja obrascenjem urnaska te polaganjem vijenaca.

SVE PODROBNJE INFORMACIJE KOD HODOKASNIČKOG ODBORA: Bruchsal, Frankfurt - Bodensee: 0176/78411386, Bruchsal - Tomsdorf: 0176/96712525, Karlsruhe - Badli: 0171/713934, Baden-Baden, Rastatt, Gengenau - Dornach: 0173/3275987, Ludwigsburg - Ploching: 0152/29270223, E-Mail: info@kroas.de

Nastavak sa str. 7

i vama da i vi imate zajedništvo s nama" (1 Iv 1,1-3). Svjedočanstvo apostola o Isusu temelj je našega vjerovanja i našega svjedočenja. Po njima smo svi mi pozvani da Isusovu radosnu vijest naviještamo i da po njoj živimo. Kada naš govor odgovara našem životu, onda mi sami postajemo vjerodostojno svjedočanstvo o Isusu. Drugi vatikanski koncil poziva čitavu Crkvu, svaku zajednicu i sve staleže (biskupe, svećenike, redovnike, redovnice, laike, vjeroučitelje, misionare, sve kršćane) da životom svjedoče spasenje koje je već među nama prisutno, da sudjeluju u širenju Kraljevstva Božjega, u obnovi svih ljudi i čitavoga svijeta. Na taj način mi u današnjem svijetu propovijedamo i naviještamo Isusa Krista.

Uz evandeoske izvještaje vrlo su važni i simboli

Živa zajednica: Važnost simbola u doživljaju Uskrsa?

Dr. s. Valerija Kovač: Uskrsnuće Isusa Krista nije povijesni događaj koji bi se mogao provjeriti i dokazati na povijesno-pozitivistički ili znanstveno-empirijski način. On jest stvaran događaj, ali nadilazi okvire povijesti, vremena i prostora te pripada Božjemu spasenjskom djelovanju. Zato ga je nama ljudima na pristupačan način moguće izreći simbolima, jer simbol u sebi sadrži vidljivu, materijalnu stranu koja upućuje na onu nevidljivu, božansku. Zato su, uz evandeoske izvještaje vrlo važni simboli, kojima se izriče poruka Isusova uskrsnuća. Naše društvo je preplavljeno „uskrsnim“ simbolima jaja i zečeva te eventualno znakovima proljeća, ali su ispražnjeni od svoga značenja i služe samo u dekorativne i komercijalne svrhe. S vjerničke strane, međutim, više govore oni simboli koji proizlaze iz biblijsko-kršćanske objave i samoga slavlja vazmenoga otajstva. Tu bih izdvojila najprije janje kao simbol Isusa Krista, koji se žrtvovao za naše spasenje. Potom meni je najsadržajnije simbolika uskrasne svijetle, koja predstavlja Krista kao Svjetlo. Obred paljenja ognja, unošenje uskrasne svijetle u crkvu, svečani hvalospjev te samo znakovlje križa i vremena na svijetli uz popratne svećenikove riječi izražavaju duboko otajstvo Kristova uskrsnuća. Konačno, svaka euharistija kao sakrament tijela i krvi Kristove stvarni je

simbol onoga što nam donosi njegovo uskrsnuće.

Živa zajednica: Uskrs je put prema novom životu. Kako to temeljno posvijestiti?

Dr. s. Valerija Kovač: Po sakramentima već u ovozemaljskom životu bivamo dionici novosti života koju nam je Isus Krist zagarantirao svojom smrću i uskrsnućem. No, tu novost ćemo u punom smislu uživati na svršetku

vremena. Isusovo uskrsnuće je nama jamstvo da ćemo i mi jednom uskrsnuti i tako ući u vječni život s Bogom. Tako Isusovim uskrsnućem naša vjera stoji i pada, kako je kazao apostol Pavao: „Ako Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša.“ (1 Kor 15,14). Čini mi se da o toj eshatološkoj dimenziji Isusova uskrsnuća vrlo malo govorimo. Kao da se pomalo bojimo, jer ne znamo kako će se i kada naše uskrsnuće dogoditi, ili možda zbog toga što nam se to sve čini još jako dalekim... No vjera u „uskrsnuće mrtvih“ odnosno „uskrsnuće tijela“ također je dio našega Vjerovanja, a temelji se upravo na vjeri da je Krist uskrsnuo. Kako još živimo u području vjere, a ne gledanja, ne možemo na način očevica znati što će se konkretno s nama dogoditi na svršetku ovoga svijeta. No, po Isusovu uskrsnuću i njegovu ukazivanju apostolima otkriven nam je osnovni sadržaj. Kao što se Isus Krist tjelesno pokazao svojim učenicima, tako će svi ljudi uskrsnuti tjelesno, dakle uskrsnut će čitav čovjek s dušom i tijelom. Nadalje, kao što je Uskrsli pokazavši svoje rane s križa, očitovao da je on i poslije uskrsnuća onaj isti Isus prije svoje smrti, tako ni mi uskrsnućem nećemo izgubiti sebe, svoj identitet, sve ono što ćemo ugraditi u naš zemaljski život, nego ćemo baš mi takvi, biti dovedeni do punine našega života. Naša nada je u tome da ćemo

uskrsnućem „prijeći“ u sasvim novi, vječni način našega života s Bogom i u Bogu. Zato nas proslava Isusova uskrsnuća uvijek treba usmjeravati onome konačnome dovršenju, Isusovu slavnome dolasku na kraju vremena, uskrsnuću svih ljudi i susretu s njime.

Žene se ističu u vjernom nasljedovanju Isusa u služenju i patnji

Živa zajednica: Uloga žena u Isusovoj muc i uskrsnuću?

Dr. s. Valerija Kovač: Čini mi se da o ženama za vrijeme Isusova života u evanđeljima postoji daleko pozitivnija slika nego o muškarcima, a posebno se to može vidjeti u trenucima njegove muke, smrti i uskrsnuća. Jedan je teolog tipološki pokazao da se žene ističu u vjernom nasljedovanju Isusa u služenju i patnji, dok se učenici svađaju oko položaja, a kod Isusova uhićenja izdaju ga, bježe od njega i zatajuju ga. Žene Isusa prate na putu križa, stoje pod križem, brinu se za njegovo mrtvo tijelo. Nije stoga čudo da imaju privilegiju prve doznati o Isusovu uskrsnuću, jer ih tako Isus nagraduje za njihovu ljubav, vjernost, posvećenost. Među ženama oko Isusa posebno se ističe Marija Magdalena, koja uz njegovu majku Mariju ima vrlo visok značaj za kršćanstvo. Prema Ivanovu evanđelju, Isus joj se ukazuje na vrlo osoban i dirljiv način i šalje je da ono što je vidjela javi apostolima. Marija Magdalena je prva svjedokinja Uskrsloga Isusa i prva navjestiteljica te radosne vijesti apostolima. Zbog toga je od starine u Crkvi bila vrlo cijenjena, a znakovit je i njezin počasni naslov „apostola apostolorum“ – apostolica apostola. Prije nešto manje od godinu dana po želji pape Franje, spomendan sv. Marije Magdalene uzdignut je na razinu blagdana, čime joj se na vidljiviji način priznala njezina jednakovrijednost s apostolima. Marija Magdalena je uz Isusovu majku Mariju primjer vrijednosti i mjesta žena u Crkvi i za današnje vrijeme.

Živa zajednica: Vaša poruka za kraj?

Dr. s. Valerija Kovač: Želim da nam svima Uskrs bude izvor nove životne radosti i snage. Želim da svi mi vlastitim životom propovijedamo Krista Uskrsloga i njegovo Kraljevstvo. Sretan Uskrs svim čitateljima Žive zajednice!

Razgovarao: Adolf Polegubić

Predstavljen Hrvatski iseljenički zbornik 2017.

U žarištu interesa većine autora ovogodišnjega sveska su iseljenice, afirmirane u raznim područjima ljudske djelatnosti, od umjetnica i znanstvenica do poduzetnica. Potvrđuju to napisi etnologinje Marijete Rajković Ivete, diplomatkinje Tuge Tarle, znanstvenice Marine Perić Kaselj, publicistkinje Marije Peakić Mikuljan, a neizravno i drugi.

Matičinu serijsku publikaciju „Hrvatski iseljenički zbornik 2017.“ s elektroničkom inačicom na mreži, koja je u 61. godištu izlaza dosegla u digitalnom repozitoriju 26.000 stranica, u Zagrebu su 15. siječnja predstavili: v. d. ravnateljica Matice Mirjana Ana-Maria Piskulić, izv. prof. dr. sc. Božo Skoko, dr. sc. Marina Perić Kaselj, te urednica Vesna Kukavica. Voditeljica promocije bila je Lada Kanajet Šimić, prof.

Na početku predstavljanja moderatorica je pozdravila izaslanicu predsjednika Vlade Republike Hrvatske Andreja Plenkovića, državnu tajnicu mr. sc. Mariju Pejčinović Burić, izaslanika ministra vanjskih i europskih poslova Davora Ive Stiera, Ivicu Glasnovića i izaslanika predsjednika Hrvatskoga sabora Bože Petrova, zastupnika Marka Sladoljeva, te izaslanike Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH, predsjednika Saborskog odbora za Hrvate izvan domovine, zastupnika prof. dr. sc. Božu Ljubića i ostale nazočne članove parlamentarnog odbora za dijasporu. Također, među publikom i uglednim gostima, predstavnicima medija, autorima Zbornika i suradnicima Matice, nazočnu izaslanicu zagrebačkog gradonačelnika Katarinu Milković, delegata nadbiskupa zagrebačkog kardinala Josipa Bozanića, mons. Nedjeljka Pintarića, kojega je, uz izaslanika ministra Kuščevića, pomoćnika ministra Zdravka Vukića, i člana UO HMI, književnika Đuru Vidmarovića, također srdačno pozdravila.

Osam tematskih cjelina Zbornika – Znaci vremena, Kroatistički obzori, Baština, Mostovi, Povjesnica, Duhovnost, Znanost te Nove knjige – sa sažetima na engleskom i španjolskom jeziku – donose 32 samostalna autorska priloga iz dvadeset zemalja svijeta i građu raspoređenu na 452 stranice i ilustriranu s 65 fotografija.

Hrvatski iseljenički zbornik punih 18 godina uređuje Vesna Kukavica, a u žarištu interesa većine autora ovo-

godišnjega sveska su iseljenice, afirmirane u raznim područjima ljudske djelatnosti, od umjetnica i znanstvenica do poduzetnica. Potvrđuju to napi-

Skoko s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu. Dr. Skoko u svom je izlaganju obuhvatio prve tri zborničke tematske cjeline: Znače vremena, Kroat-

Za predstavljanja Hrvatskoga iseljeničkog zbornika u Hrvatskoj matici iseljenika

si etnologinje Marijete Rajković Ivete, diplomatkinje Tuge Tarle, znanstvenice Marine Perić Kaselj, publicistkinje Marije Peakić Mikuljan, a neizravno i oni drugi. Autori ruše stvorene stereotipe naše javnosti pružajući vjerodostojni mozaik iseljeničkih naraštaja koji u 21. stoljeću odrastaju izvan domovine u višeznačnim i višekulturnim sredinama razvijenoga svijeta. Simbolično, najstariji je suradnik u ovome

svesku Zbornika prvi doktor hrvatskog iseljeničtva Ivan Čizmić, a najmlađa Marija Rotim, koja je nedavno magistrirala na temu hrvatskih emigranata iz Australije. Čestitke nakladniku i Uredništvu zbornika, uz potporu i pohvale ovoj dugovječnoj Matičinoj publikaciji uputili su saborski zastupnik Marko Sladoljev i državna tajnica Marija Pejčinović Burić. U ime nakladnika pozdravnu je riječ, uz vlastita zapažanja o Zborniku, kazala vršiteljica dužnosti ravnateljice Hrvatske matice iseljenika Mirjana Ana-Maria Piskulić. O značaju Zbornika za procese kulturne integracije iseljeničtva i matičnoga naroda u suvremeno doba govorio komunikolog, izv. prof. dr. sc. Božo

tističke obzore i Mostove. O tematskim cjelinama Povjesnica, Baština, Duhovnost, Nove knjige i Znanost govorila je dr. sc. Marina Perić Kaselj, v. d. ravnateljica Instituta za migracije i narodnosti. Na kraju predstavljanja, uz zahvalu suradnicima i autorima, prisutnima se obratila i urednica Zbornika. Dugogodišnja rukovoditeljica Matičina Odjela za nakladništvo Vesna Kukavica dosada je uredila tridesetak knjiga i brošura, objavila više stotina feljtona iz područja kulture migranata, te nekoliko monografija iz života hrvatskog iseljeničtva. Power Point prezentacija, svojevrsni vizualni narativ priloga u Zborniku, prisutnima je podastro autentično iseljeničko stvaralaštvo – u rasponu od umjetnosti do znanosti – iz znalačkih autorskih pera od Sydneyja do Toronta, od Punta Arenasa do Splita i Zagreba te Pariza. Spomenimo, dakle, Juru Vujića, Waltera Vorija Lalicha, Dubravka Baraća, Marijetu Rajković Ivetu, Mariju Valčić, akademike Nikolu Benčića i Vinka Grubišića, Danijela Labaša, Rebeku Mesarić Žabčić, Tanju Rudež, Tugu Tarle, Mariju Peakić Mikuljan, Tihomira Nuića, Marijana Lipovca, Rajku Bućin, Ivana Kosića, Stana Granića, Ivu Žanića, Stjepana Blažetina i Tonina Piculu. **Diana Šimurina-Šoufek**

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Proljeće stiže, a s njim i uskršno vrijeme. Za vaše dobro raspoloženje pripremili smo vam uskršni prilog u vašem i našem Dječjem kutku. Blagoslovljen Uskrs vama i svima vašima!

M. Kessler/www.pixelio.de

Posloži slova i dobiti ćeš pet uskršnih pojmova

ZAMAV NUĆEKRUS

KUSNARS SAMI

SITEJSAP OVOTAJST

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

različite – latinski – zajednica – uzima – znači – vjere – polaze – židovsku – jezik – kruh

Prvobitna kršćanska _____ iz 1. stoljeća slavila je svetkovinu Isusova Uskrsnuća na židovski blagdan Pashe. Stoga je latinski _____ preuzeo aramejsku i grčku riječ **pasha**, koja potječe iz hebrejskog pesah. U mnogim romanskim jezicima je _____ naziv sačuvan, međutim u hrvatskom postoje dva naziva: Uskrs i Vazam. Riječ Uskrs potječe iz starocrkvenoslavenskog **v'skr's** i _____ ožvjljenje od mrtvih, ustajanje iz groba. Oko riječi **Vazam (Vuzem, Vazan)** postoje _____ teze. Neki znanstvenici smatraju da je naziv nastao od **vuzeti (uzeti)**, jer se tada ponovno _____ meso nakon 40-dnevne nemrsne korizme. Drugi etimolozi _____ od grčkog **azymos**, što znači beskvasan, jer su Židovi o Pashi jeli *beskvasan* _____, pa su se i ti dani zvali dani *beskvasnih kruhova (tr azyma)*. Skraćeno se upotrebljavala i kao naziv za _____ Pashu, kojoj je Isus dao novi sadržaj svojim uskrsnućem. Uskrs/Vazam je bit kršćanske _____ i najvažniji kršćanski blagdan.

Znate li...

- da se Kristova Pasha – njegov prijelaz s ovoga svijeta k Ocu na Nebo – slavi svake nedjelje kao „mali Uskrs“, ali i u svim euharistijskim slavljenjima tijekom cijele godine
- da je u početku Crkva slavila blagdan Pashe samo jedan dan, i to u noći između Velike subote i nedjelje. U 4. stoljeću se razvio presveto trodnevlje
- da židovska Pasha u Starom zavjetu časti oslobođanje Izraelaca iz egipatskog ropstva uz Božju pomoć, a Isusova Pasha u Novom zavjetu u njegovoj muci, smrti i uskrsnuću slavi prijelaz iz smrti u život i spas od grijeha za sve ljude

Pitalice ? :)

1) Današnji obred Velikog petka razvio se u kojem stoljeću

- a) u 2. stoljeću
- b) u 3. stoljeću
- c) u 4. stoljeću

2) Kako se naziva Uskrs u kršćanskoj predaji?

- a) blagdan nad blagdanima
- b) blagdan uz blagdane
- c) blagdan pod blagdanima

3) Latinski izraz „Vigilija“ (Vazmeno bdijenje) znači doslovno?

- a) jutarnja straža
- b) noćna straža
- c) popodnevna straža

4) Kada je Nicejski sabor donio propis o datumu slavljenju Uskrsa?

- a) 325. g.
- b) 355. g.
- c) 375. g.

5) Iz 4. stoljeća potječe koja tradicija?

- a) blagoslov uskrsnog jela
- b) paljenje uskrsne svijeće
- c) bojanje uskrsnih jaja

Rješenja: 1c, 2a, 3b, 4a, 5b

Širimo li i mi lažne vijesti?

I mi moramo učiniti sve da u javnosti prevladaju istinite i vjerodostojne, a ne senzacionalističke i površne vijesti, kakvih je sve više.

Ako ste nedavno gledali Facebook, vidjeli ste da papa Franjo podupire Donalda Trumpa, da je jedan grad u Teksasu stavljen pod „karantenu“ zbog smrtno zarazne bolesti, a u Njemačkoj je upravo ožakonjeno prvo vjenčanje jedne djevojčice i dječaka. Da bude odmah jasno, ništa od ovih događaja nije stvarno, no to nije zaustavilo njihovo viralno širenje. Tako je 22. studenoga 2016. svoj članak o lažnim vijestima i načinima kako se možemo od njih obraniti započeo „The Huffington Post.“

Vjerujem da među vama nema nikoga tko više puta, posebno na nekoj društvenoj mreži poput Facebooka, nije „naletio“ na lažne vijesti poput ovih ili na internetski portal koji i prenosi takve vijesti. A upravo se ovih dana i tjedana o njima ponovno snažno raspravlja u mnogim tiskanim medijima, na internetskim portalima, pa i na Facebooku.

Britanski „The Guardian“, ali i mnogi drugi mediji, sredinom veljače prenosili su riječi šefa tvrtke „Apple“ Tima Cooka koji je istaknuo da lažne vijesti „ubijaju ljudima misli“. Cook je pritom dodao da tvrtke poput njegove moraju stvoriti alate koji će pomoći u zaustavljanju širenja laži u javnome prostoru, a da pri tome ne ugroze slobodu govora, izražavanja i medija. Cook je pozvao i vlade da provedu informativne kampanje u kojima bi upozorili na lažne vijesti, te upozorio na „pošast laži“ u političkom životu posebno za vrijeme predizbornih kampanja, kada pristalice raznih političkih opcija o svojim političkim suparnicima šire laži i dezinformacije s jasnim političkim ciljem ocrnjivanja „druge strane“. Cook se nada da je ovo samo „trenutni uzlet“ lažnih vijesti i da se taj trend neće dugoročno zadržati, jer u biti čitatelji ne žele čitati takve vijesti. Pri tome je upozorio na puno lažnih vijesti u američkoj predsjedničkoj kampanji u kojoj su se sučelili Hillary Clinton i Donald Trump, te upozorio da je posebnu brigu potrebno povesti o „digitalnoj dječici“, tj. o mladim naraštajima. On smatra da će njih, na neki način, biti i lakše podučiti i obrazovati kako bi pre-

poznali lažne vijesti, ali i kako bi utjecali na svoje roditelje.

I sami možemo učiniti puno

Upravo zbog toga sve bi tvrtke koje se bave informacijskim i komunikacijskim tehnologijama trebale povesti računa o pronalaženju načina i alata kojima se može pomoći ne samo mladima, nego svima nama – „običnim“ korisnicima medija i društvenih mreža. Jer, i mi smo uvučeni u tu „igru“, a često ni sami nismo svjesni da možda „klikom“ na „svida mi se“ ili pak „dijeljenjem“ pojedine vijesti i sami pridonosimo širenju laži u javnome prostoru. Vrijeme je da se zapitamo: Čitamo li uopće „vijesti“ koje nam podijeli netko od „prijatelja“ s neke društvene mreže,

Potrebno je „vikati“ na onoga tko širi laži, tko dezinformira, tko nam objavljuje samo senzacionalističke i za život nepotrebne vijesti, na onoga tko se bavi tuđom privatnošću, uništava ljudske živote, na onoga koga zanima samo skandal i seks, na onoga tko je nepouzdan, nevjerodostojan i tko ne provjerava vijesti koje objavljuje iz dva neovisna izvora.

prije nego li je podijelio s drugima? Jesmo li neoprezni i površni, pridonosimo li i mi širenju lažnih informacija i nismo li i mi sami – dezinformatori u svom „prijateljskom krugu“? Stoga bismo se morali složiti s Cookom da i mi moramo učiniti sve da u javnosti prevladaju istinite i vjerodostojne, a ne senzacionalističke i površne vijesti, kakvih je sve više. Upravo su takve – vijesti one koje bismo i sami trebali tražiti u „džungli“, tj. šumi vijesti koje pronalazimo na internetu. Pri tome moramo voditi računa da je pogrešno „vikati“ na šumu – tj. buniti se što ima tako puno vijesti pa se sve teže snalazimo. Daleko je više potrebno „vikati“ na vuka, tj. na onoga tko širi laži, tko dezinformira, tko nam objavljuje samo senzacionalističke i za život nepotrebne vijesti, na onoga tko se bavi tuđom privatnošću, uništava ljudske živote, na onoga koga zanima samo skandal i seks, na onoga tko je

nepouzdan, nevjerodostojan i tko ne provjerava vijesti koje objavljuje iz dva neovisna izvora. Na njega moramo upozoriti, njega moramo isključiti iz javne komunikacije.

Upravo je to učinila i „Wikipedija“ (za koju će neki isto tako reći da je nepouzdana) ovih dana – kako su izvijestili i brojni hrvatski mediji – koja je odlučila zabraniti korištenje „najčitanijeg portala nas svijetu“ – portala britanskog tabloida „Daily Mail“. Prema mišljenju urednika „Wikipedije“ vijesti s toga portala nisu prihvatljiv izvor, te su uglavnom nepouz dane. Mediji, među njima i već spomenuti „The Guardian“ izvijestili su da je ovo prvi puta u povijesti te besplatne online enciklopedije da se zabranjuje korištenje sadržaja nekoga medija, a na tom se „popisu“ nisu našli Fox News i Russia Today čiji se sadržaji često smatraju „upitnima“. Urednici „Wikipedije“ zaključili su da „Daily Mail“ nedovoljno ili slabo provjerava činjenice, da je usredotočen na senzacionalističke vijesti, pa čak i da ih izmišlja.

Na lažne vijesti „imun“ nije čak ni papa Franjo. Neki su od vas jamačno primijetili kako je netko lažirao naslovnicu vaticanskoga dnevnika „L'Osservatore Romano“ i na naslovnici objavio lažni intervju sa Svetim Ocem. Ta je lažna novina anonimno poslana na više adresa kardinala, biskupa i nekih drugih crkvenih premeta, a neki talijanski mediji zaključuju kako je to zapravo dio „strategije“ onih koji nisu suglasni s nekim tvrdnjama koje je papa Franjo iznio u svojoj postsinodskoj enciklici „Amoris laetitia“. Bilo kako bilo, stranica je lažna, a na nju se nisu svi naljutili. Dapače, urednik „pravoga“ „L'Osservatore Romano“ Giovanni Maria Vian šaljivo je izjavio da su bili tužni samo zato što lažni „layout“ nije bio tako lijep kao onaj pravih novina.

A o tome kako prepoznati lažne vijesti i što možemo učiniti i sami kako ne bismo i mi širili lažne vijesti na primjeru „The Huffington Posta“, ali i nekih drugih znanstvenih prijedloga pisat ćemo u sljedećem broju.

Danijel Labaš

OBAVIJESTI

Hodočašće vjernika iz hrvatskih katoličkih misija u Lurd

I ove godine veliki broj hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Zapadne Europe o svetkovini Uzašašća organizira hodočašće u Gospino svetište Lurd.

Raspored u Lurdu je sljedeći:

na svetkovinu Uzašašća, u četvrtak 25. svibnja u 18.15 sati sv. misa u bazilici sv. pape Pia X.; u 21.00 sati procesija sa svijećama u svetištu (Esplanade);

u petak 26. svibnja u 8.00 sati sv. misa u bazilici sv. Krunice (Rosaire); u 10.15 sati put križa na brdu kalvarije uz svetište; 13.30 do 15.00 sati ispovijed i sat klanjanja u bazilici sv. Krunice (Rosaire); u 21.00 sati procesija sa svijećama u svetištu (Esplanade);

u subotu 27. svibnja u 7.30 sati sv. misa pred Gospinom špiljom (Grotte).

Susret hrvatske katoličke mladeži

održat će se od subote **29. do nedjelje 30. travnja** u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji u gradu Vukovaru, pod geslom Krist, nada naša (1 Tim 1,1).

Program:

subota, 29. travnja: dolazak kod obitelji, ručak, druženje sa domaćinima, odmor; 16:00 program u župama, duhovni program; 22:30 Kraj programa po župnim zajednicama;

nedjelja, 30. travnja: u 09:00 dolazak na Memorijalno groblje u Vukovaru i molitva; u 11:30 središnje euharistijsko slavlje; 13:00 program po gradu; 18:00–20:00 završni koncert SHKM-a;

ponedjeljak, 1. svibnja: mogućnost za ostanak – razgled po nadbiskupiji.

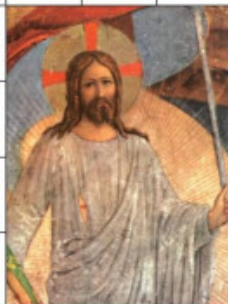
Više o Susretu na:
shkm2017.com

NAGRADNA KRIŽALJKA

Uskrs

Rješenje pošaljite najkasnije do 26. svibnja

Živa zajednica	Vodeći dovesti unutra	Posljednji dan korizme (Veliki...)	Američki glumac Wallach	Otrovna tvar koju sadržava Duhan	Cebeto-va utopijska naseobina	Katica (Kaja) Iliš	Žena kojoj je umro muž	Riječna riba (Huj)	Zubno meso	Sklada-telj Krsto	Uskrs	Drugi, ostali	Simbol ugljika	Švedska glumica Ekberg
Škola-rac, dak		▼					Tomislav od mila, Toše, Tošo				▼			
Sveti tjeđan (Cvjetni-ca-Uskrs)	▶						▼						„Neutron“ Bivši no-gometaš Zajec	▶
Znanost o moralu						Kisik Zemljiš-na mjera		Zasje-danja Astat						
Stanko Vraz			Stanovnica Orašja Filozof Bloch	▶		▼						Egipat Bivši rukome-taš, Bolić	▶	
Podvrći nekom činu			▼							Glumica Elegović Igra na sreću		▼		
Kemijski element (y)									Oznaka na vozilu Autoškole		Rimski: 6 Upala mu sjekira u...			Glumica Butter-field
Mariofil Soldo	Glumica Karina Jadranski atak	▶							Oša-muce-nost		▼			▼
Prva ma-tematička nepozna-nica					„Repri-za“; rabat	Norveš-ka; dušik			Šport Mgrina Čilića					
30. slovo ABECEDE		Biti komu... u oku	▶		▼	▼			Posebna odjeća; ruho					

NAŠE ZAJEDNICE

KARLSRUHE

Nova članica Vijeća
za hrvatsku inozemnu pastvu

Pastoralna suradnica u HKM Srednji Baden sa sjedištem u Karlsruheu Sanja Jakopić izabrana u prosincu 2016. za predstavnicu hrvatskih pastoralnih suradnika laika, koji djeluju u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj, u Vijeće Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu. Rođena 29. svibnja 1984. Djetinjstvo je provela u Zlataru, u Hrvatskom zagorju, gdje je završila

osnovnu i srednju školu. Bila je aktivno zauzeta u rodnoj župi Uznesenja BDM u Zlataru kao katehista, članica i predsjednica župnog pjevačkog zbora. Studirala je u Zagrebu te je diplomirala na Učiteljskoj akademiji i Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Od veljače 2013. radi kao pastoralna suradnica (katehista, voditeljica zborova, svira na misnim slavljinama, vodi hodočašća, sudjeluje na susretima zborova, Biblijskoj olimpijadi i sl.) u HKM Srednji Baden. ■

AUGSBURG

Pastoralna suradnica
u HKM Augsburg

S. Domagoja Pervan od 2015. godine djeluje kao pastoralna suradnica u Hrvatskoj katoličkoj misiji Augsburg. Rođena je 14. travnja 1952. u Čitluk, u Bosni i Hercegovini. Pripada Družbi školskih sestara franjevkri Krista Kralja Provincije Svete Obitelji u Hercegovini – Mostar. Dještovala je u nekoliko župa u Hercegovini i duže vremena u Zagrebu. ■

PODRUČNE SJEDNICE

Nastavak sa str. 9

suradnika u navještanju vjere na hrvatskom jeziku u brojnim zemljama diljem svijeta. Dr. Markić je podsjetio kako danas u svijetu djeluje ukupno

Oproštaj Josipa Vukadina

187 hrvatskih katoličkih misija, župa, zajednica, centara i etničkih kapelacija, u kojima je 198 svećenika, 6 trajnih đakona, 50 redovnica, 44 pastoralnih suradnika i suradnika laika i 48 tajnika. Ujedno je podsjetio kako će se 25. i 26. travnja u Zagrebu održati stručni skup u povodu 50. obljetnice Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, koje je službeno osnovano 25. lipnja 1966., a prvi nacionalni ravnatelj bio je dr. Vladimir Vince, svećenik Opusa Dei, rođen u Đakovu. Stručni skup će obuhvatiti sva područja djelovanja hrvatske inozemne pastve, koja danas djeluje u deset delegatura u svijetu. Ujedno je podsjetio kako će se ove godine komemoracija Bleiburske tra-

gedije održati u Bleiburgu 13. svibnja. Misno slavlje predvodit će đakovačko-osječki nadbiskup mons. Đuro Hranić. Ujedno je podsjetio kako je predviđeno da misno slavlje u tom povodu sljedeće godine predvodi gradišćanski biskup mons. Egidije Živković. Istaknuo je kako komemoracija u Bleiburgu predstavlja po broju sudionika najveći godišnji vjerski skup u Austriji. Ujedno je potaknuo sudionike neka potiču mlade iz svojih zajednica na Ljetnu školu hrvatskoga jezika, povijesti i kulture, koja će se održati u organizaciji Ravnateljstva, Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i Nadbiskupskog pastoralnog instituta u Zagrebu od 3. do 14. srpnja u Zagrebu, te na formaciju animatora mladih u organizaciji Ravnateljstva, koja će se održati od 1. do 8. kolovoza u Baškim Oštarijama. Upoznao je sudionike s novom facebook stranicom Ravnateljstva, koja se cita na stranici „Ravnateljstvo dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu“, a u izradi je i internetska stranica Ravnateljstva.

Delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina potom je govorio o stanju hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj, u kojoj je 96 hrvatskih katoličkih misija i zajednica, 89 svećenika, 4 trajna đakona, 50 pastoralnih suradnika i suradnika (22 redovnice, 16 laika i 12 laikinja) i 41 tajnika i 2 tajnika. Osvrnuo se i na mjere štednje Udruge njemačkih biskupija, a koje se odnose i na zajednice drugih materinskih jezika u Njemačkoj, pa i hrvatske zajed-

nice. Upoznao je sudionike i s nedavno objavljenim dokumentom njemačkih biskupa o bračnom i obiteljskom pastoralu. Zahvalio je svima na svemu što čine za Hrvate katolike u Njemačkoj.

Oproštaj đakona Mate Valjana

koj, te ih je potaknuo na daljnje aktivnosti u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Na sjednici u Düsseldorfu oprosto se pastorani referent u HKM Mülheim a.d. Ruhr (Oberhausen, Bottrop), HKM Duisburg, HKM Gelsenkirchen i HKM Bochum Josip Vukadin, a u Karben-Kloppenheimu trajni đakon u HKM Gießen Mato Valjan, koji odlaze u mirovinu. Josip Vukadin je u hrvatskoj pastvi u Njemačkoj od 1. siječnja 1981., a Mato Valjan od 10. travnja 1985. Zahvalio im je delegat vlč. Komadina na dugogodišnjem djelovanju u hrvatskoj pastvi u Njemačkoj, te im je darovao knjigu dr. Adolfa Polegubića „Dušobrižništvo za Hrvate u Njemačkoj“. Sjednica su završile zajedničkim ručkom.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Sve se skupilo

- Zašto plačeš?
- Perem veš!
- Pa?
- Odjednom mi se sve skupilo.

Tablete za smirenje

Stalno nosim tablete za smirenje u novčaniku... Ako mi ga netko ukrade, da se nesretnik smiri kad vidi da je prazan.

Apsolutno ništa

- Doktore, što pokazuje rentgenska snimka moje glave?
- Apsolutno ništa!?

Zabuna

- Marice, zašto si ljuta na mene?
- Zato što ja nisam Marica, ja sam Jelena!?

Sve zna

- Kaže mama Perici:
- Sine, ajde malo uči, ostavi taj mobitel.
- Perica odgovara:
- Ali, mama znam sve.
- Mama ga upita:
- Kako se zove onaj toranj u Parizu?
- Perica:
- Ajfonov toranj!?

Učenje naglas

- Razgovaraju dva štrebera.
- Joj, roditelji su mi otišli na odmor, sad imam praznu kuću!
 - Blago tebi, sada možeš učiti naglas...

Drvored

- Učiteljica: – Tko zna kako se kaže množina od riječi drvo?
- Javlja se mali Damir: – Drvored.

Nije gladan

- Naruči Mate pizzu, a konobar ga upita:
- Želite li da Vam pizzu izrežemo na 12 ili 6 komada?
 - Ma na 6... nema šanse da pojedem 12 komada!?

PRIČA

Mogu li kupiti sat tvog vremena?

Čovjek se vratio s posla kasno, umoran i nervozan. Zatekao je svog 5-godišnjeg sina kako ga čeka na vratima.

Sin: „Tata, smijem li te nešto pitati?”

Otac: „Da, reci, što je?”

Sin: „Tata, koliko zarađuješ na sat?”

Otac: „Zašto me to pitaš?”

Sin: „Samo sam želio znati. Molim te, reci mi, koliko zarađuješ na sat?”

Otac: „Ako već moraš znati, zarađujem 50 kuna na sat.”

Sin: „Oh”, dječak odgovori, spuštene glave. „A tata, možeš li mi molim te, posuditi 25 kuna?”

Otac se naljuti i reče: „Ako je jedini razlog što me pitaš da ti posudim 25 kuna taj da možeš kupiti nekakvu igračku ili sličnu besmislicu, moraš znati da ja ne radim svaki dan za takve gluposti!”

Dječak je tiho otišao u sobu i zatvorio vrata. Čovjek je sjedio i razmišljao... „Kako mi se usuduje postavljati takva pitanja samo da bi dobio novac?”

Nakon nekog vremena, malo se smirio i pomislio: „Možda mu je nešto stvarno trebalo za tih 25 kuna... stvarno ne pita često za novac...”

Otišao je u dječakovu sobu i otvorio vrata...

„Sine, jesi li zaspao?” upitao je.

„Ne, tata, budan sam”, odgovori dječak.

„Razmišljao sam... možda sam bio prestrog prema tebi maloprije. Imao sam težak dan i iskalio sam se na tebi. Evo ti 25 kuna koje si tražio.”

Dječak se uspravio, smiješeći se. „Oh, hvala ti, tata!”, poviknuo je.

Tada, posegnuvši ispod jastuka, izvukao je snop zgužvanih novčanica. Kad je vidio da dječak već ima novac, otac se opet počeo ljutiti.

Dječak je polako izbrojao svoj novac i pogledao oca.

„Zašto si tražio još novca, ako ga već imaš?”, plane otac.

„Zato što nisam imao dovoljno, a sada imam”, odgovori dječak.

„Tata, sada imam 50 kuna. Mogu li kupiti sat tvoga vremena? Molim te, dodaj sutra kući ranije.”

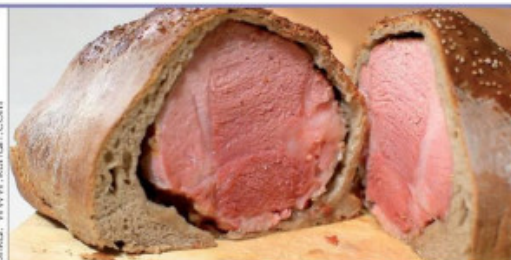
Nepoznat autor

Šunka u kruhu

Sastojci za tijesto

za šunku težine 1 kg:
1 kg polubijelog brašna; 1 kocka svježeg kvasca; 1 žličica šećera; 15 g soli; 0,5 dcl ulja i 0,5 l mlake vode

Priprema: Šunku malo isprati pod toplom vodom i dobro osušiti papirnatim ubrusima. Važno je da šunka bude potpuno suha, kako bi tijesto fino obložilo cijelu šunku. Kocku svježeg kvasca razmutiti u malo mlake vode i sa žličicom šećera. Ne treba ga pustiti da se diže. U brašno dodati sol, ulje, kvasac i mlaku vodu pa umijesiti glatko tijesto kao za kruh. Tijesto razvući onoliko koliko je potrebno da omotate cijelu šunku. Staviti

Slika: www.kuhar.com

na pouljeni lim i peći na 200°C po sat vremena za svaki kilogram šunke.

www.recepti.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

□	A	P	O	S	T	O	L	M	L	A	D	I	H
M	U	R	G	E	R	□	I	R	O	N	I	J	A
I	T	A	R	□	L	I	M	A	□	K	V	A	R
S	O	V	A	R	I	□	I	V	K	A	□	R	D
T	R	E	□	A	N	A	T	□	L	□	S	□	V
I	□	D	R	U	□	□	□	□	□	□	□	□	□
Č	U	N	A	K	□	□	□	□	□	□	□	□	□
A	N	I	T	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□
R	A	K	A	R	□	□	□	□	□	□	□	□	□

Nagrađena: S. Milena Filipović, Korčula

NAŠE ZAJEDNICE

BAD SÄCKINGEN

Proslavljen sv. Fridolin, apostol Allemana

Hrvatice i Hrvati, koji žive na području gornje Rajne, tamo gdje najstariji drveni most spaja Švicarsku i Njemačku, stapanjem Hrvatske katoličke misije Bad Säckingen u novu Hrvatsku katoličku misiju Freiburg-Bad Säckingen, svake godine zajedno s drugim vjernicima toga kraja već više od četiri desetljeća posebno svečano u Bad Säckingen slave blagdan sv. Fridolina, apostola Allemana. Tako je bilo i ove godine. Blagdan sv. Fridolina se prema kalendaru slavi 6. ožujka, ali je proslava prebačena na nedjelju 5. ožujka. Hrvatski vjernici, pristigli iz okolnih mjesta, a dijelom i iz Švicarske, najprije su sudjelovali na misnom slavlju, koje je ove godine predvodio pomoćni biskup Freiburga dr. Michael Gerber. Poslanica i molitva vjernika pročitane su i na hrvatskom jeziku. Nakon sv. mise hrvatski su vjernici zajedno s mnoštvom vjernika sudjelovali u procesiji koja se razvila drevnim gradićem Bad Säckingenom. Ove je godine na proslavi sv. Fridolina po prvi put sudjelovao i novi misionar HKM Freiburg-Bad Säckingen, vlč. Veselko Župarić, koji je u listopadu 2016. preuzeo vodstvo misije. Hrvatski vjer-

nici su u procesiji bili prepoznatljivi po živopisnim narodnim nošnjama iz svih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine kao i po hrvatskom barjaku kojega već više od 40 godina nosi Viktor Soldo iz Rheinfeldena. Nakon sv. mise i procesije, hrvatski su se vjernici okupili u župnoj dvorani gdje su u ugodnom razgovoru uživali uz folklorni program kojeg su ponudili gosti HKUD „Croatia“ iz Basela i glazbeni sastav „Alkari“ iz Züricha. Sv. Fridolin, irski monah, došao je u 6. stoljeću na područje Säckingena gdje je utemeljio samostan iz kojeg je krenulo

pokrštavanje Allemana, germanskog plemena, koje je živjelo s jedne i druge strane Rajne. Säckingen je postao hodočasničko mjesto u koje su dolazili vjernici iz Švicarske, cijelog Južnog Badena i djelomice iz Elzasa, tražeći zagovor sv. Fridolina, čiji se zemni ostaci nalaze u prekrasnoj baroknoj crkvi u središtu grada. Hrvatski vjernici, koji su se već 60-ih godina prošlog stoljeća počeli naseljavati u tim krajevima, prihvatili su sv. Fridolina kao svog zaštitnika, pa stoga u sve većem broju sudjeluju na njegovoj proslavi.

Stjepan Herceg

Hrvatski vjernici u procesiji bili su prepoznati po živopisnim narodnim nošnjama iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Hrvatski barjak je nosio Viktor Soldo (gore).

50. obljetnica Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu

Uvod u Jubilej - predstavljanje knjige
dr. Adolfa Polegubića:

Dušobrižništvo za Hrvate u Njemačkoj

Nadbiskupijski pastoralni institut u Zagrebu
Ponedjeljak, 24. travnja 2017. u 19:30h

Znanstveno-stručni skup

Nadbiskupijski pastoralni institut

Utorak, 25. travnja 2017. 9:30 - 21:00

Srijeda, 26. travnja 2017. 9:30 - 18:30

Zahvalno misno slavlje

Srijeda, 26. travnja 2017. u 19:00
u zagrebačkoj prvostolnici

Predvodi kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup,
uz sudjelovanje hrvatskih biskupa, redovničkih
poglavara i svećenika koji su služili i služe u hrvatskoj
inoznoj pastvi.

Više informacija na: hip.hbk.hr/jubilej/

Priređuje:

Ravnateljstvo dušobrižništva
za Hrvate u inozemstvu

U suradnji s:

Hrvatsko katoličko
sveučilište

Katolički bogoslovni fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

Katolički bogoslovni fakultet
Univerziteta u Sarajevu

Pokrovitelji:

Hrvatska biskupska konferencija

Biskupska konferencija
Bosne i Hercegovine